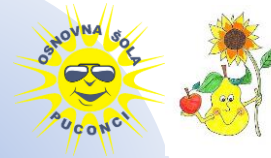

Osnovna šola Puconci, Puconci 178, 9201 Puconci
e-mail: ospuconci@ospuconci.si

**31. DRŽAVNI FESTIVAL
TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA**

PÜCONSKI ČASOVNI STROJ

AVTORJI NALOGE:

SARAH FRIŠKIČ, 9. b

ANA KOVAČEC, 9. b

JURE LAZAR, 9. b

TEA RITLOP, 9. a

JULIJAN HODŽAR, 9. a

NIKA KUCHAR, 9. b

KRISTINA NORČIČ, 9. b

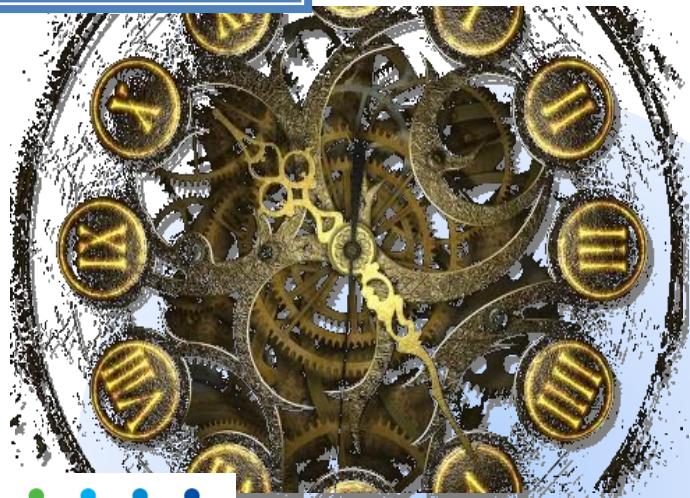
MENTORJI:

MONIKA VIDMAR, PROF. LIKOVNE UMETNOSTI

NINA VIDONJA, PROF. SOCIOLOGIJE IN ZGODOVINE

MATEJA ŽOKŠ, PROF. GEOGRAFIJE IN PEDAGOGIKE

Puconci, 2016/2017

k u l t u r n a š o l a

TRR. NLB M. SOBOTA: 01297-6030676417, DAVČNA ŠTEVILKA: SI96341742
Spoštujem sebe in druge, zato se z veseljem in odgovornostjo do dela učim za življenje.

Zahvala

Učiteljem se zahvaljujemo za strokovno vodenje in pomoč pri oblikovanju turistične naloge.

Velika zahvala gre evangeličanski duhovnici ge. Katji Ajdnik, kovaču g. Francu Franku ter lončarju g. Francu Zelku.

Zahvaljujemo se tudi učenkam in učencem, ki so si vzeli čas in izpolnili anketni vprašalnik.

Hvala tudi staršem in vsem drugim, ki so nam pomagali ter nas usmerjali pri iskanju idej za turistično nalogo.

POVZETEK

31. državni festival Turizmu pomaga lastna glava, s tematiko "Potujem, torej sem," nas je učence turističnega podmladka OŠ Puconci navdihnil z veliko idejami, ki smo jih združili v proizvodu z naslovom "Püconski časovni stroj". V nalogi predstavljamo dvodnevni turistični program, izpopolnjen z različnimi aktivnostmi in druženji. Namenjen je osnovnošolskim učencem slovenskih šol ter šol iz sosednjih držav. Udeleženci turističnega proizvoda morajo biti pripravljeni na medsebojno spoznavanje ter sodelovanje, hkrati pa na veliko izzivov, s katerimi se bodo srečevali v aktivnostih programa. Raziskovalni del smo pričeli s pomočjo intervjujev, ki smo jih opravili z domačo duhovnico, vaškim kovačem ter priznanim goričkim lončarjem. Nadaljevali smo z anketo, ki smo jo razdelili med učence naše šole in na podlagi katere smo sestavili program aktivnosti. Aktivnosti se med seboj prepletajo, hkrati pa se prepleta sedanjost s preteklostjo, kakor tudi prihodnost s sedanjostjo. Časovni stroj je tisti del zgodbe, ki udeležence programa pelje skozi aktivnosti, v katerih spoznavajo tipične pomurske dejavnosti, ki so si v preteklosti utirale pot in prinašale dohodek, danes pa so pogosto le ostanek kulturne dediščine.

Ključne besede: Püconski časovni stroj, turistični proizvod, Puconci, kovač, lončar, reformacija

ABSTRACT

31. National Festival "The tourism helps its own head", with the theme "I travel, so I am," inspired us, students of the tourist offspring in Primary School Puconci, with many ideas, which were joined in a product titled "The Püconci time machine". In this work we present a two-day tourist program, completed with various activities and socializing. It is designed for primary students of Slovenian schools and schools from neighboring countries. The participants of the tourism product must be prepared for mutual understanding and cooperation, but also for a lot of challenges that will be faced in program activities. Research works was started with the help of interviews, which were conducted by the local chaplain, the village blacksmith and recognized Goričko's potter. We continued with the survey, that was distributed among the students of our school, based on which we have set up a program of activities. Activities are intertwined, while interweaving the present with the past and the future with the present. The Time Machine is the part of the story that takes the participants of the program through the activities, in which they recognize the typical activities of Pomurje, that had, in the past, led the way and earned income, but are today only left as cultural heritage.

KEY WORDS: The Puconci time machine, turist product, Puconci, blacksmith , potter, reformation

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
1.1	METODOLOGIJA – OD DOBRE IDEJE DO ZANIMIVEGA ČASOVNEGA POTOVANJA	2
1.2	INTERPRETACIJA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	3
1.3	INTERVJU S KOVAČEM FRANCEM FRANKOM	8
1.4	INTERVJU Z LONČARJEM FRANCEM ZELKOM.....	9
1.5	INTERVJU Z EVANGELIČANSKO DUHOVNICO KATJO AJDNIK.....	11
2	RAZISKOVALNI DEL NALOGE.....	13
2.1	TURISTIČNI PROIZVOD “PÜCONSKI ČASOVNI STROJ”.....	13
2.1.1	Cilji turističnega proizvoda	13
2.1.2	Načrt in opis proizvoda	14
2.2	OPIS PROGRAMA TURISTIČNEGA PROIZVODA.....	15
2.2.1	PREDSTAVITEV OBMOČJA IZVAJANJA TURISTIČNEGA PROIZVODA ..	15
2.2.2	LONČARSTVO V PREKMURJU IN OKOLICI NASELJA PUCONCI.....	16
2.2.3	KOVAŠTVO V PREKMURJU IN OKOLICI NASELJA PUCONCI.....	17
2.2.4	PROTESTANTIZEM V POMURJU IN OBČINI PUCONCI	18
2.2.5	PODEŽELSKO DRUŽENJE NEKOČ IN DANES.....	18
2.2.6	TRADICIONALNA KULINARIKA.....	19
2.3	PROGRAM AKTIVNOSTI	20
2.3.1	ČASOVNA RAZPOREDITEV DOGODKA	25
2.3.2	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE MED DELAVNICAMI	26
2.4	TRŽENJE IN PROMOCIJA TURISTIČNEGA PROIZVODA	26
2.4.1	KONCEPT TRŽNICE IN TRŽENJE	26
2.4.2	PROMOVIRANJE IN OGLAŠEVANJE	27
2.5	FINANČNI NAČRT PROJEKTA.....	28
3	ZAKLJUČEK.....	29
4	VIRI IN LITERATURA	30

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Število anketiranih po spolu	3
Grafikon 2: Praznik 31. oktobra	3
Grafikon 3: Najpomembnejše delo Števana Küzmiča	4
Grafikon 4: Kraj spominske plošče Števana Küzmiča.....	4
Grafikon 5: Puconci – mesto reformacije	5
Grafikon 6: Poklici, ki izumirajo.....	5
Grafikon 7: Elementi za izbiro poklica	6
Grafikon 8: Podeželsko in družabno življenje nekoč in danes.....	7
Grafikon 9: Kulinarične jedi po mnenju moških.....	7
Grafikon 10: Kulinarične jedi po mnenju žensk	8

KAZALO SLIK

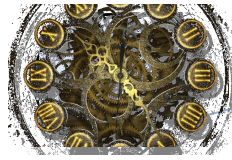
Slika 1: Kovač Franko s podkvijo	9
Slika 2: Lončar pri izdelovanju na vretenu	10
Slika 3: Intervju z duhovnico Katjo Ajdnik	12
Slika 4: Puconci – kraj Reformacije.....	16
Slika 5: Razstava ob 500-letnici reformacije	16
Slika 6: Lončarski izdelki.....	17
Slika 7: Na obisku pri kovaču	17
Slika 8: Dom Števana Küzmiča	18
Slika 9: Vaške igre v Puconcih	18
Slika 10: Dödole in ocvirkova pogača	19
Slika 11: Paprikaš.....	19
Slika 12: Šiškrli na drobtinah	19
Slika 13: Germknödel.....	20
Slika 14: Šmorn.....	20
Slika 15: Koruzna zlevanka s smetano.....	20
Slika 16: Izdelovanje kovinske podkve.....	21
Slika 17: Izdelava svečnikov ter posodic za bombone.....	22
Slika 18: Spomenik Števanu Küzmiču.....	23
Slika 19: Števan Küzmič v šolski izvedbi	23
Slika 20: Potovanje s čarovnikom.....	24
Slika 21: Pot v Moskvo	24

KAZALO TABEL

Tabela 1: Časovni raspored prvega dne	25
Tabela 2: Časovni raspored drugega dne	25
Tabela 3: Aktivnosti, razporejene glede na medpredmetno povezovanje ter izvajalci in zadolžitve	26
Tabela 4: Sponzorji turističnega proizvoda.....	28
Tabela 5: Plačljive storitve in dobrine.....	28

KAZALO ZEMLJEVIDOV

Karta 1: Območja prireditve turističnega proizvoda Püconski stroj	14
Karta 2: Območje občine Puconci.....	15

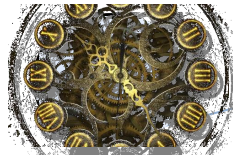

1 UVOD

Letošnja tema festivala Turizmu pomaga lastna glava, Potujem, torej sem, je bila nam, učencem turističnega krožka OŠ Puconci, kakor tudi našim mentoricam pisana na kožo. Veliko časa za iskanje idej nam ni bilo treba, saj nam jih ni primanjkovalo. Imeli smo manjšo težavo, saj smo jih želi vključiti čim več, zavedali pa smo se, da zaradi uresničitve proizvoda to ni mogoče. Po urah sestajanja in združevanja pravih idej smo sestavili turistični proizvod, ki je namenjen osnovnošolskim otrokom od šestega do devetega razreda. Ker smo sami v teh letih, smo se zavedali, da moramo za to starostno skupino sestaviti pester in zanimiv program in ravno to smo storili – sestavili smo dvodnevni program, ki je zabaven, poučen in ki hrkati večji del poteka v naravi.

V naš turistični proizvod smo vključili aktivnosti in dejavnosti iz naše bližje okolice. Program vključuje zgodovino našega kraja – Puconci, saj so pomemben kraj za zgodovino protestantizma v Sloveniji; letos praznujemo 500-letnico reformacije in naša cerkven občina je bila razglašena za eno izmed 51 mest reformacije po vsej Evropi. Proizvod vključuje tudi lončarja, kovača ter številne dejavnosti, ki so bile značilne za naše kraje v preteklosti in se odražajo v današnji podobi. Tako smo poiskali zanimivo nit zgodbe, ki povezuje celotni turistični proizvod skozi čas: sedanost, ki temelji na preteklosti. Odločili smo se za zgodbo, ki temelji na reformaciji in na dejavnostih, s pomočjo katerih so se nekoč preživljali, danes pa zaradi drugačnega načina življenja in tehnološkega napredka več niso tako poznane. Raziskali smo obrti in dejavnosti nekoč ter jih prenesli v sedanost. Kot povezovalca celotnega turističnega proizvoda smo vključili pomembnega prekmurskega protestantskega pisatelja in prevajalca ter narodnega buditelja Števana Küzmiča, ki mu pri posameznih delavnicah pomagajo še navihani pomagači Glinko, Kovinko in Kulinarko.

Skozi ure druženja in razpravljanja je nastal dvodnevni turistični proizvod “Püconski časovni stroj”. Igralec Števan Küzmič bo s svojim časovnim strojem in s pomočniki učencem iz več držav približal naravne in kulturne danosti ter zgodovino, tradicionalne obrti, ki že izumirajo, in seveda tudi različne načine zabave naših prednikov iz naše občine ter jih povezal s sedanostjo. Program naše turistične naloge nameravamo realizirati na letošnjem mednarodnem taboru “Bogastvo narave za danes in jutri”.

1.1 METODOLOGIJA – OD DOBRE IDEJE DO ZANIMIVEGA ČASOVNEGA POTOVANJA

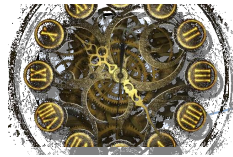
Letošnja tema festivala Turizmu pomaga lastna glava nam je porodila veliko idej, a vseh zaradi realizacije proizvoda v letošnjem letu na mednarodnem taboru ne bomo mogli vključiti. Za sodelovanje na državnem festivalu smo se odločili zato, ker nam je lanskoletna izkušnja prinesla veliko lepega. Z navdušenjem smo se podali na novo pot raziskovanja ter s sodelovalnim delom odkrili spet veliko novega in potencialnega za razvoj lokalnega okolja.

Dobivali smo se tedensko, pogosto tudi večkrat, z idejami zapolnjevali odmore ter proste ure. Najprej smo se poučili o temi letošnjega državnega festivala – “Potujem, torej sem.” Prve ure so bile namenjene raziskovanju ter prenašanju teme v naše lokalno okolje. Nato so se ideje kar nizale in vedeli smo, da bomo s težavo v naš turistični proizvod vključili vse. Poskušali smo se postaviti v vlogo obiskovalca našega programa, da bi na čim lažji in zanimiv način zadovoljili potrebe obiskovalcev ter jih prepričali, da enkratni obisk zagotovo ni dovolj za čudovito druženje z našimi vaščani. Za lažje oblikovanje turističnega proizvoda smo oblikovali anketo, na podlagi katere smo ugotavljali, ali naši učenci vedo, katere obrti in dejavnosti so bile v naši bližnji okolici ter kaj se dogaja z njimi v današnjem času. Povprašali smo jih tudi o pomenu protestantizma v našem okolju. Podanih je še mnogo drugih odgovorov, ki jih lahko preberete v interpretaciji ankete. Da bi bila naša naloga še bolj dodelana in naš proizvod še bolj zanimiv, smo izvedli tudi tri intervjuje, in sicer z gospo Katjo Ajdnik, gospodoma Francom Frankom ter Francom Zelkom.

Naloga je nastala na podlagi raziskovanja in analiziranja številni pisnih virov, virov na svetovnem spletu, s pomočjo ustnih izročil naših staršev, starih staršev in sorodnikov ter učiteljev. Razdelili smo jo na tri dele.

V prvem delu raziskovalne naloge smo interpretirali anketni vprašalnik ter intervjuje, na podlagi katerih smo sestavili turistični proizvod. V tem delu smo opisali tudi naravne in kulturne dejavnike. Drugi del naloge je namenjen raziskovanju, kjer je predstavljen turistični proizvod in njegove aktivnosti, načini promocije in trženja ter finančni načrt. V tretjem delu naše raziskovalne naloge smo zapisali ugotovitve in povzeli dejstva.

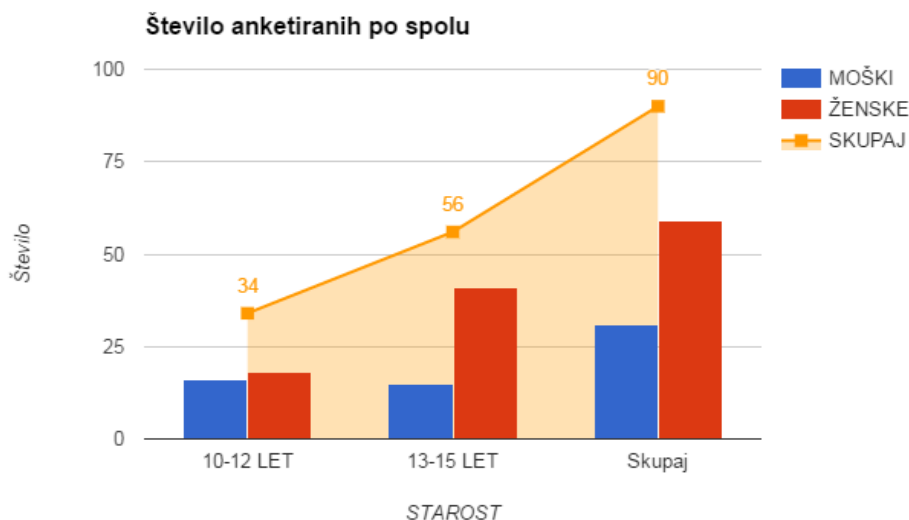
Če smo v tebi vzbudili zanimanje, potem začni potovanje skozi našo turistično raziskovalno nalogo.

1.2 INTERPRETACIJA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

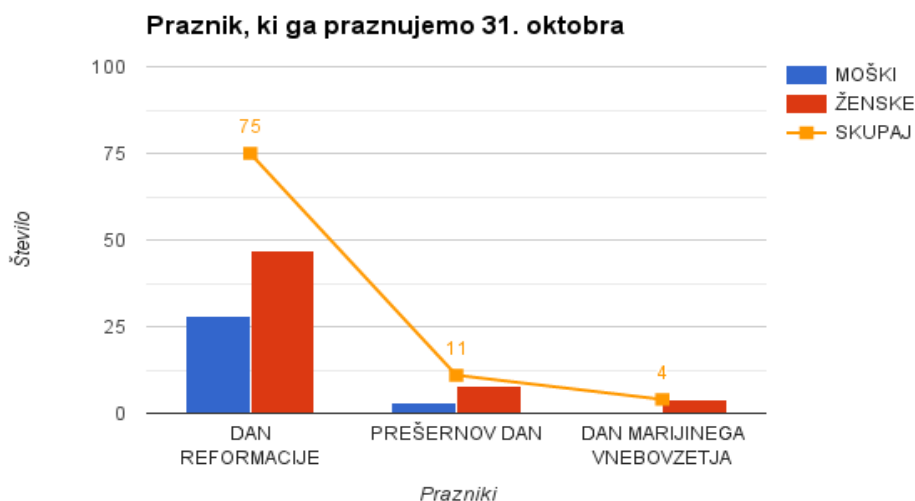
V nadaljevanju predstavljamo analizo anketnega vprašalnika, ki smo ga izvedli v namen razvijanja turističnega proizvoda.

Grafikon 1: Število anketiranih po spolu

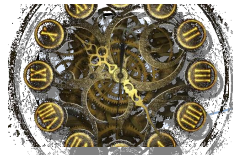
Anketo je reševalo 90 anketirancev, od tega je bilo 31 moških in 59 žensk. Med 10 in 12 leti je bilo anketiranih 34, od tega je bilo 15 moških in 18 žensk. Največ anketirancev, to je 56, je bilo starih med 13 in 15 let, in sicer 15 moških in 41 žensk.

Grafikon 2: Praznik 31. oktobra

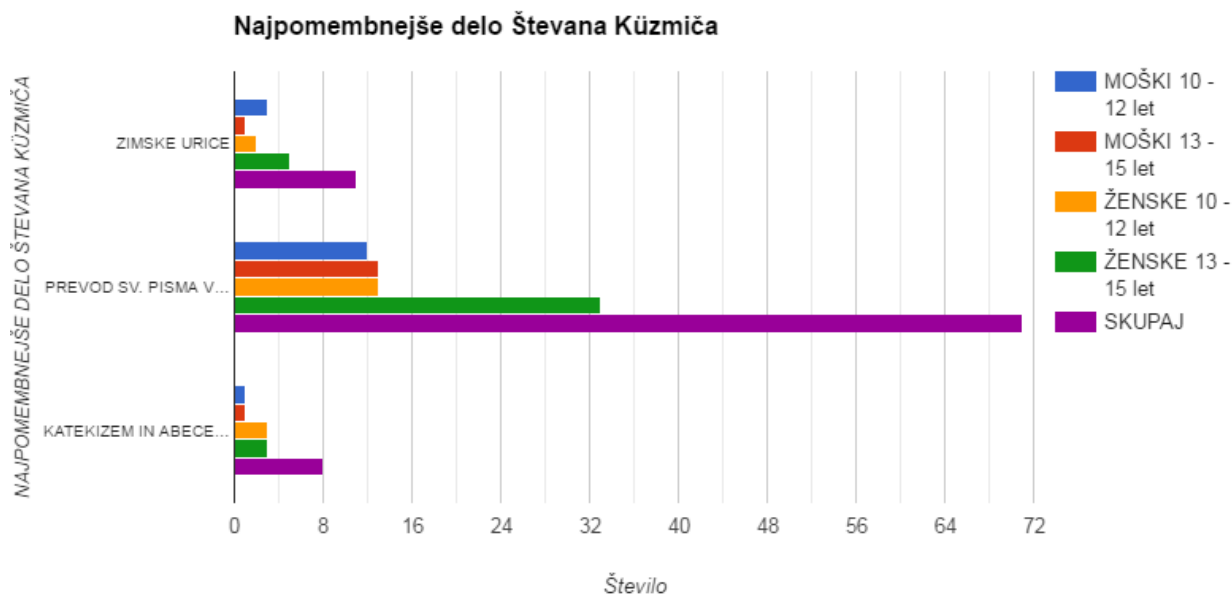

Večina anketirancev meni, da 31. oktobra praznujemo dan reformacije, in sicer 75 od 90 anketiranih, od tega je bilo 47 žensk in 28 moških. Da je 31. oktober Prešernov dan, je odgovorilo skupaj 11 anketiranih; da je to dan Marijinega vnebovzetja, so odgovorili 4 anketiranci. Analiza glede na starost kaže, da so starejši anketiranci, v skupini od 13 do 15 let, v večini vedeli, da je to dan reformacije.

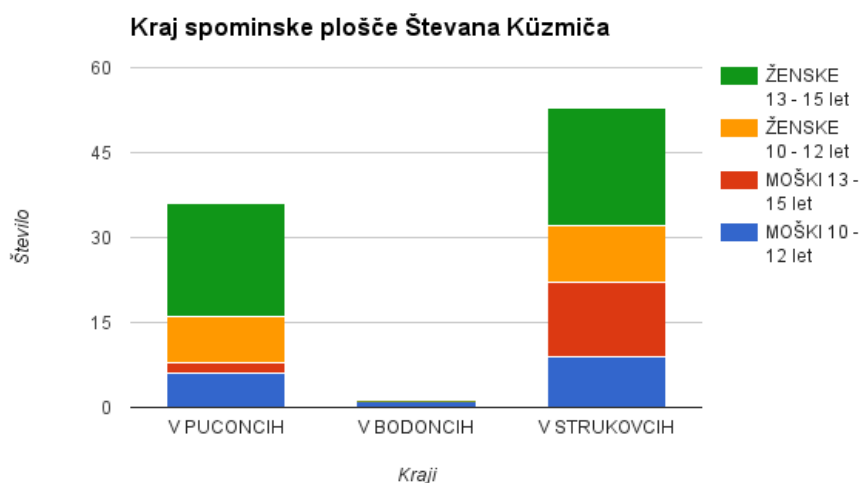

Grafikon 3: Najpomembnejše delo Števana Küzmiča

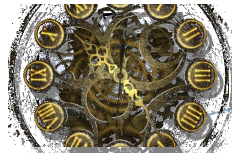

Zanimalo nas je, ali anketiranci poznajo najpomembnejše delo Števana Küzmiča. Podali smo tri odgovore. Največ anketirancev je odgovorilo, da je najpomembnejše delo Prevo Nove Zaveze, in sicer skupno 71 anketirancev, od tega je bilo 46 žensk ter 26 moških. Da so delo Števana Küzmiča Zimske urice, je dogovorilo 11 anketirancev, od tega največ žensk, in sicer 11, ter en anketiran moški. Manjši delež anketirancev se je odločilo, da je to Abecednik in Katekizem. Tudi tukaj lahko rezultat ankete povežemo s starostjo anketirancev.

Grafikon 4: Kraj spominske plošče Števana Küzmiča

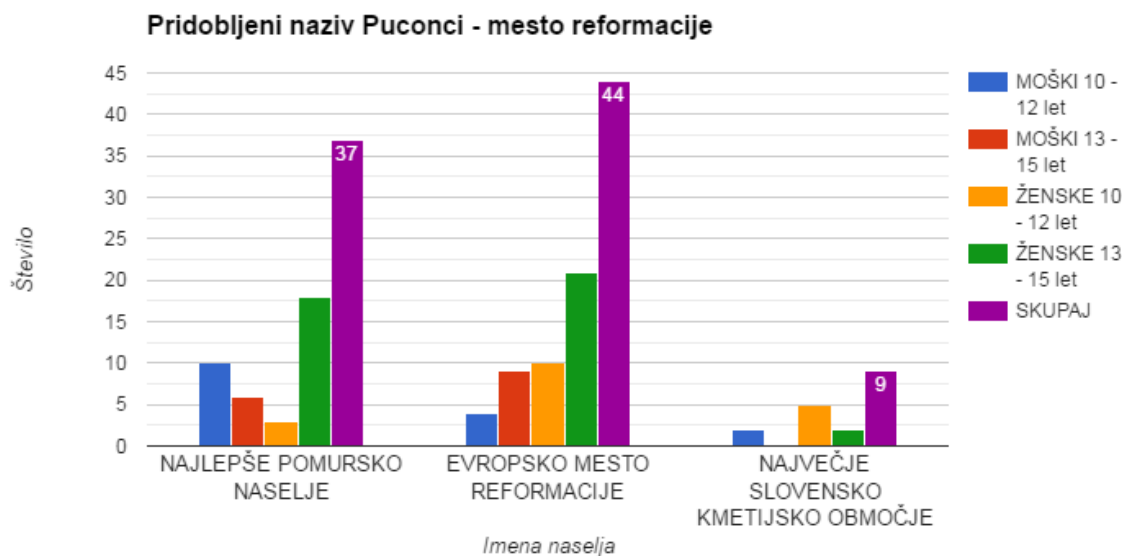

Največje število anketiranih, in sicer 53, je odgovorilo, da je spominska plošča v Puconcih. Šest moških, starih od 10 do 12 let, je odgovorilo, da je kraj spominske plošče v Puconcih. En anketiranec je odgovoril, da je v Bodoncih, devet anketirancev pa da je v Strukovcih. Deset anketirank iste starosti je odgovorilo v veliki večini za Puconce, osem jih je odgovorilo za Strukovce. Za Bodonce ni bilo odgovora. Dečki do 13 do 15 let so odgovorili z dvema

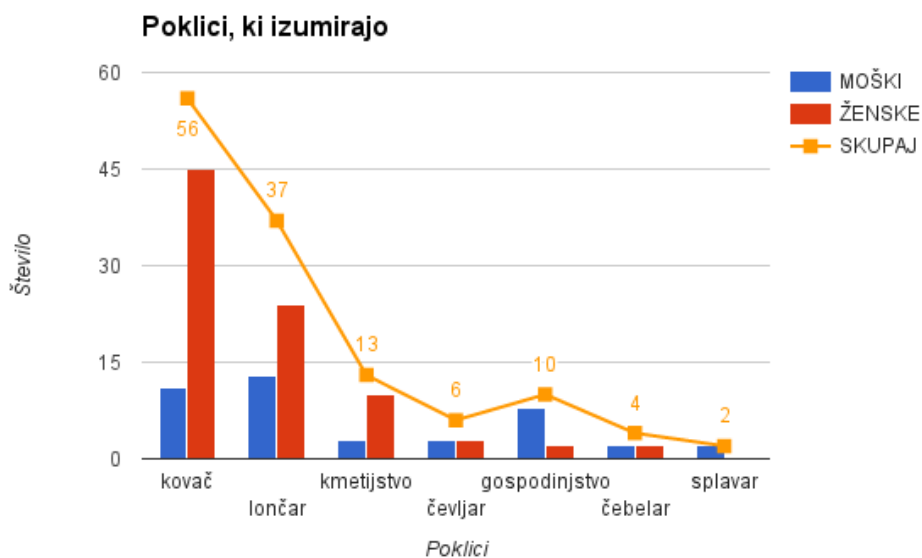
odgovoroma za Puconce in devetimi za Strukovce. Ženske iste starosti so odgovorile z dvajsetimi odgovori za Puconce in enaindvajsetimi odgovori za Strukovce.

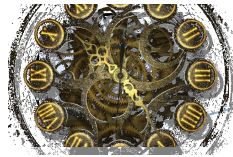
Grafikon 5: Puconci – mesto reformacije

Največje število anketirancev je odgovorilo, da so Puconci postali mesto reformacije, in sicer skupaj 44. Od tega je bilo največje število žensk, starih med 13 in 15 let, in sicer 21. Največje število moških (9), starih med 13 in 15 let, je prav tako odgovorilo, da so Puconci mesto reformacije. Drugi najpogostejši odgovor je bil, da so Puconci postali najlepše pomursko naselje. To je odgovorilo največ žensk, in sicer 18, starih med 13 in 15 let, ter šest moških, starih med 10 in 12 let. Da so Puconci postali največje slovensko kmetijsko območje, je skupno odgovorilo 9 anketirancev, največ žensk, starih med 10 in 12 let.

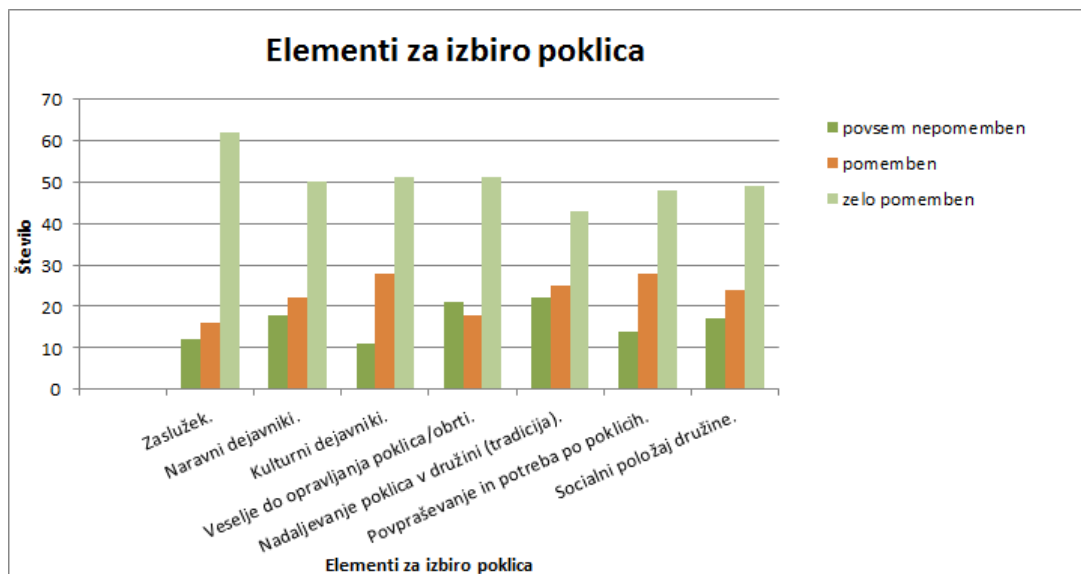
Grafikon 6: Poklici, ki izumirajo

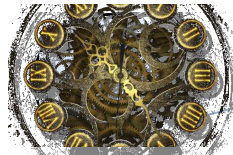

Zanimalo nas je tudi mnenje anketirancev glede izumiranja poklicev v našem lokalnem okolju. Vprašanje je bilo odprtega tipa, anketiranci so navajali več odgovorov. Največ anketirancev je odgovorilo, da izumira poklic kovača, lončarja in keramičarja. Po njihovem mnenju je bilo veliko žensk zaposlenih doma v gospodinjstvu. To število pa se v zadnjih desetletjih zmanjšuje. 45 žensk ter 11 moških meni, da v zadnjih letih množično izumira poklic kovača, 24 žensk in 13 moških pa meni, da je to tudi poklic lončarja.

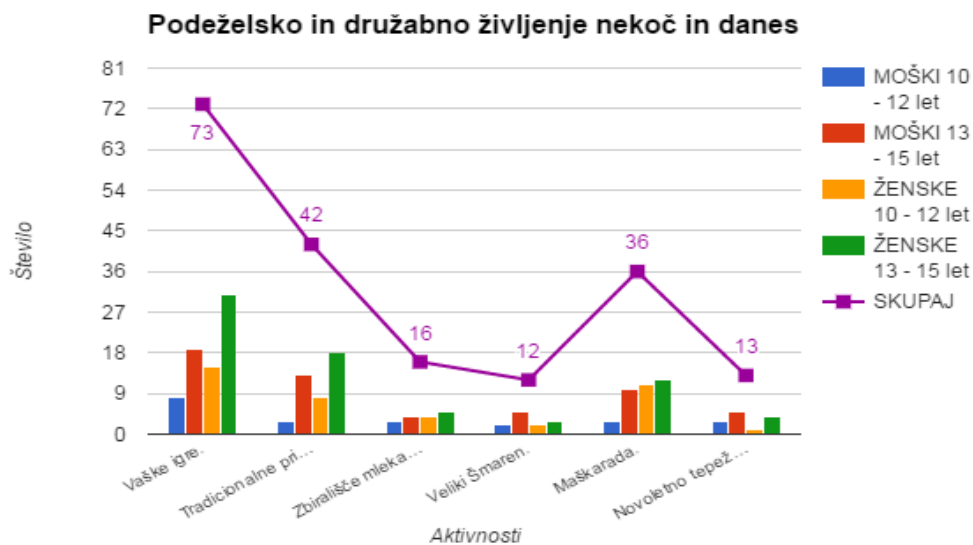
Grafikon 7: Elementi za izbiro poklica

Največje število anketiranih meni, da je najpomembnejši element pri izbiri poklica zaslužek, in sicer 62 anketiranih, od tega 39 žensk ter 23 moških. Druga najpogostejša odgovora sta bila veselje do poklica ter kulturne značilnosti pokrajine, kot so navade, običaji, tradicija, vrednote ... Anketiranim je zelo pomembno tudi povpraševanje in potreba po poklicih v lokalnem okolju. Najmanj pomemben element pri izbiri poklica je nadaljevanje poklica kot tradicija ter socialni položaj družine. Anketirankam se zdi najmanj pomemben element veselje do opravljanja poklica ter nadaljevanje poklica kot tradicije v družini, pri moških pa je najmanj pomemben element socialni položaj družine.

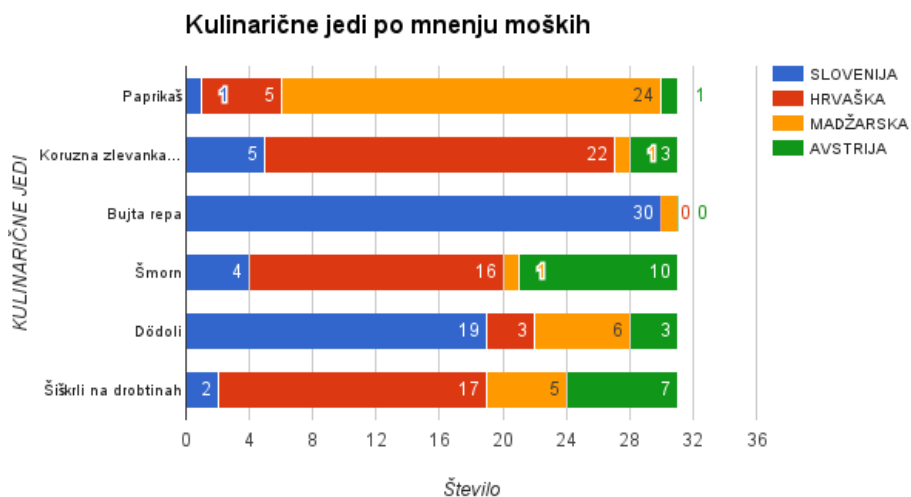

Grafikon 8: Podeželsko in družabno življenje nekoč in danes

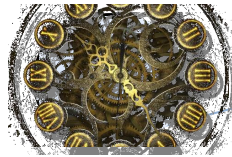

Največ anketiranih je mnenja, da se danes podeželskega družabnega življenja najbolj spominjamo preko vaških iger, takega mnenja je skupaj 73 anketiranih. 46 žensk ter 26 moških meni, da se največ ljudi še vedno zbira na vaških igrah. 42 anketiranih je mnenja, da obujemo preteklo podeželsko življenje s tradicionalnimi prireditvami, 36 pa meni, da se običaji ohranjajo še z maškarado. Najmanj anketiranih se je odločilo za druženje ob zbiranju mleka (16) ter novoletnem tepežkanju (12). Tudi iz tega vprašanja je razvidno, da smo se mlajši v večji meri odločali za tiste odgovore, ki so manj značilni za naše območje, medtem ko so starejši že veliko bolj vključeni v lokalno okolje ter v večji meri vedo, kaj je značilno za naša naselja.

Grafikon 9: Kulinarične jedi po mnenju moških

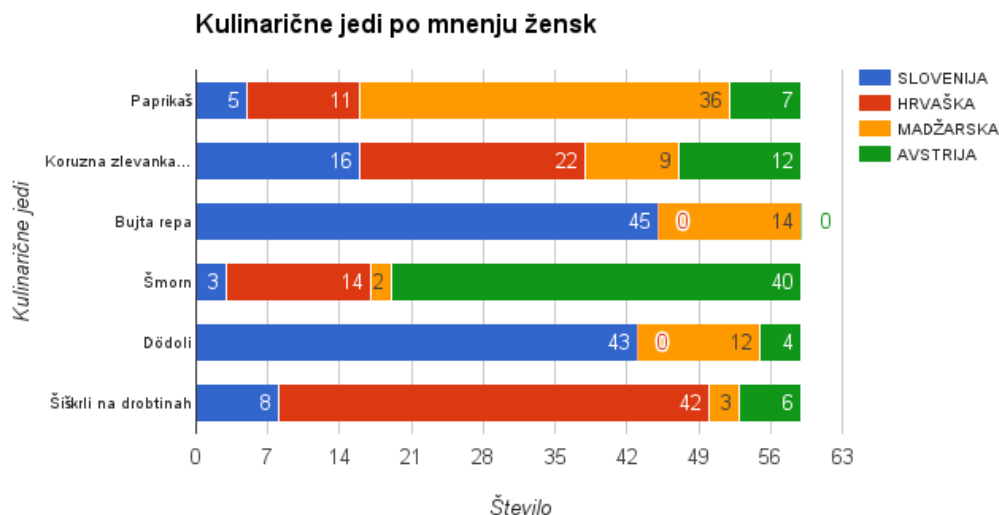

V anketo smo vključili vprašanje o kulinarčnih posebnostih, ker nas je zanimalo, v kakšni meri naši anketiranci poznajo tradicionalne jedi naših sosednjih držav. Rezultate smo prikazali v različnih grafikonih. Največje število anketirancev je mnenja, da so bujta repa (30 anketirancev) ter dödoli (19 anketirancev) tradicionalne jedi iz prekmurskega dela Slovenije. Koruzno

zlevanko so označili kot tradicionalno hrvaško jed (22 anketirancev), medtem ko šmorn in šiškrlji na drobtinah zaostajata le malo. 24 anketirancev je paprikaš označilo kot madžarsko tradicionalno jed. Pri določanju tradicionalne jedi iz Avstrije so bili bolj razdeljeni, saj so odgovori kolebali med šmornom ter šiškrljih na drobtinah.

Grafikon 10: Kulinarične jedi po mnenju žensk

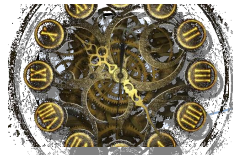
Po mnenju žensk, ki so izpolnjevale anketni vprašalnik, sta tradicionalna slovenska prekmurska jed bujta repa (45) ter dödoli (43). Kot hrvaško jed so označile šiškrlje na drobtinah (42), madžarsko jed pa paprikaš (36). Za avstrijsko tradicionalno jed je 40 anketirank označilo šmorn.

1.3 INTERVJU S KOVAČEM FRANCEM FRANKOM

Včasih so v kovaških delavnicah nastajala poljedelska in druga delovna orodja, danes pa s kovanjem vročega železa kovači izdelujejo okrasne predmete in spominke. Odkar se je Franc Franko upokojil, se ukvarja s kovaštvom bolj ljubiteljsko. Ročno kuje podkvice, svečnike, lučke in druge uporabne izdelke, z veseljem pa predstavi svoje delu tudi naši osnovni šoli v okviru številnih naravoslovnih in tehniških dnevov. Pri Obrtni zbornici Slovenije je za svoje izdelke pridobil naziv Izdelek domače obrti.

1. Ali so se z vašo obrtjo ukvarjali že vaši predniki? Če da, zakaj ste se odločili nadaljevati njihovo delo?

Že moj oče se je ukvarjal s to obrtjo, na začetku je imel delavnico na drugi strani ceste, a smo jo po nekaj letih preselili na današnjo lokacijo. S kovaštvom se je začel ukvarjati leta 1912 in vse do leta 1956, ko je umrl. Takrat sem jaz bil že dve leti vajenec pri njem, potem pa sem šel opravljat vajeništvo v Martjance k Cigütu. Tistega časa kovačija sploh ni imela elektrike. Električna je k nam prišla okoli leta 1946, delavnica je bila brez elektrike, zato ponoči skoraj niso delali, če pa že so, pa so si svetili s karbidovkami. Pri mojem očetu se je kovačije izučilo 18 vajencev, jaz sem bil devetnajsti, a je oče, kot sem že rekel, pred koncem mojega pripravništva

umrl. Nekoč si brez kovačije nisi mogel predstavljati obdelovanja zemlje, ker je kovač moral izdelati pluge, brane, voz, podkovati konja ali kravo. Takrat še ni bilo sodobnih naprav ali varilnega aparata, vse se je delalo na ognju. V vsaki kovačiji je moralo biti nakovalo ter pripomočki, ki si jih je kovač izdelal sam, ker se vsega ni dalo kupiti. Prav tako je moralo biti prisotno ognjišče, ker se mrzlo železo ne da oblikovati. Železo si moral segreti na 1300–1400 stopinj, če si ga hotel obdelovati ali pa variti. Varjenje je potekalo na ognjišču, dva kosa si močno segrel in ju zabil skupaj, da je držalo.

2. Kako dolgo že opravljate vaše delo?

Leta 1954 sem šel za vajenca, torej 62 let.

3. Vemo, da sodelujete z našo šolo, za kakšne namene izdelujete izdelke?

Prej sem delal razne opreme za svinjake in za živilske hleve, razne ograje, stopnice in take stvari, sedaj pa izdelujem manjše stvari, svečnike, podkvice in take stvari.

4. Imate koga, ki bo nasledil vašo obrt?

Ne, naslednika nimam.

5. Iz katerih materialov izdelujete vaše izdelke in od kod jih dobite?

Vse izdelke izdelujem iz železa, vendar to ni surovo železo, ker se tako ne da oblikovati, ampak z različnimi dodatki.

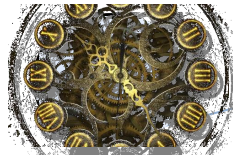
Slika 1: Kovač Franko s podkvijo

VIR: <https://www.dnevnik.si/1042481068>, 2017

1.4 INTERVJU Z LONČARJEM FRANCEM ZELKOM

Lončarji so s kmetovanjem in gospodarjenjem na Goričkem močno povezani, saj od nekdaj izdelujejo posodo za kuho, hrambo pridelkov in živil. Zadnje čase je postalo znano tudi izdelovanje okrasnih predmetov. Pri Zelkovih je lončarstvo doma že več kot 130 let. Tradicijo je nadaljeval Franc Zelko. Z lončarstvom je začel njegov dedek, sedaj pa se z gnetenjem in pečenjem gline ukvarja tudi njegova hčerka Darja. Zelkovi ustvarjajo različne lončene izdelke, dobili pa so tudi nagrado za prekmursko »pūjtro«, posodo za hranjenje vode in vina, ter za čutarico, v kateri se hrani domače žganje.

1. Ali so se z vašo obrtjo ukvarjali že vaši predniki? Če da, zakaj ste se odločili nadaljevati njihovo delo?

Da. Zato ker je bila dejavnost pri hiši in sam sem jo namensko hotel ohraniti.

2. Kako dolgo že opravljate vaše delo?

Delo lončarja opravljam že 48 let.

3. Za kakšne namene izdelujete izdelke?

Izdelki, ki jih izdelujem, so večinoma namenjeni za shranjevanje živil.

4. Dandanes veliko mladih odhaja v tujino zaradi iskanja zaposlitve. Ali imate koga, ki bi nasledil vašo obrt?

Zaenkrat je za to izučena hči Darja, vnuk pa ne kaže zanimanja.

5. Iz katerih materialov izdelujete vaše izdelke in od kod jih dobite?

Vse izdelke izdelujemo iz gline, večino pripravljene doma, eno tretjino pa kupimo.

6. V današnjem času je pomembno sodelovanje z okolico. Ali sodelujete s kakšnimi bližnjimi obrtni?

Srečujem se z drugimi lončarji iz Pomurja in iz celotne Slovenije. Veliko sodelujem tudi z različnimi šolami ter tako predstavljam tradicionalno obrtno dejavnost našim mladim.

Slika 2: Lončar pri izdelovanju na vretenu

VIR: Arhiv OŠ Puconci, 2016

1.5 INTERVJU Z EVANGELIČANSKO DUHOVNICO KATJO AJDNIK

1. Kdo je bil Števan Küzmič in kako zelo je bil pomemben za to območje?

Števan Küzmič je bil rojen v Strukovcih, leta 1732. Večino časa je deloval na Madžarskem kot evangeličanski duhovnik, pridigar oziroma lahko rečemo utemeljitelj knjižne prekmurščine in utemeljitelj Evangeličanske cerkve tukaj na Slovenskem v Prekmurju. Po njem je zato poimenovan tudi Spominski dom Števana Küzmiča, to tudi govori o velikem pomenu tega človeka. Tisto, kar je najbolj zanimivo in pomembno, je, da je napisal prevod Nove zaveze v Prekmurški jezik, se pravi, da je prevedel z avtohtonega grškega jezika v slovenski jezik oz. v prekmurški jezik celotno Novo zavezo in s tem je tudi imenovan za utemeljitelja knjižne prekmurščine. Prekmurščina je tako knjižni jezik z vsemi posebnostmi in specifikami, ki jih knjižni jezik mora imeti. Poleg tega je napisal še različne druge knjige. Nekateri so ohranjene, druge pa so bile sežgane, vendar se ve, da so bile napisane. Brez Števana Küzmiča si nekako ne moremo tukaj v Prekmurju predstavljati niti Evangeličanske cerkve, niti prekmurščine v takšni obliki, verjetno tudi ne prekmurskega naroda, ker v času njegovega delovanja ni bila samo močna protireformacija, ki je bila uperjena proti evangeličanom, ampak je bila tudi močna madžarizacija, ko so hotele madžarske oblasti pomadžariti prekmurški narod. Knjiga je takrat dosti pomenila, se pravi najprej, da so se naučili brati, pisati, to je pomenilo tudi napredek tega prekmurskega naroda. Števan Küzmič je skrbel tudi za to, da so nadarjeni učenci iz Prekmurja lahko šli študirat v tujino in so se kasneje vrnili in pomagali svojemu narodu. Za to ni bil zaslužen samo on, ampak tudi ostali. Števan Küzmič pa je bil eden izmed pomembnejših mož, prav iz naše Pučonske občine, iz vasi Strukovci. Pokopan je na Madžarskem, kjer je tudi deloval, ker je tam imel največ možnosti, da je deloval za narod na tej strani meje. Nekateri pravijo, da so ga tja pregnali, ker so bili hudi časi, drugi, da ga je tja zanesla pot. Vendar je ves čas skrbel za svoj narod, se pravi za jezik, za Božjo besedo, za narodno identiteto.

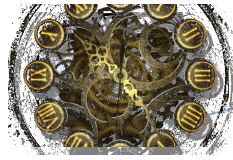
2. Kdaj se je na naše območje razširila reformacija in kdo jo je razširil?

Reformacija se je začela leta 1517 v Wittenbergu v Nemčiji in lahko rečemo tudi po zgodovinskih virih, da se je takoj za tem začela širiti tudi na naša slovenska ozemlja. Že leta 1723 so zapisi, da je bila reformacija tudi tukaj. Vendar je to bil le eden izmed zapisov, ker je zapisov več. Marsikaj pa ni bilo zapisano. Menimo, da se je razširila tukaj kar hitro po letu 1517. Najprej so jo širili študentje, trgovci in različni popotniki, počasi je prihajalo do tukajšnje ugnezditve ideje, da se je prijela ljudi. Tako so ljudje spet začeli delovati – pisati, prevajati in se povezovati z različnimi drugimi reformacijskimi kraji. Torej lahko rečemo, da je reformacija tukaj že okroglih 500 let.

3. Kakšno versko gibanje je reformacija in kakšen je njen pomen?

Reformacija je bila na začetku mišljena kot versko, duhovno gibanje znotraj katoliške cerkve. Vsi prvi reformatorji so bili katoliki. Martin Luther in njegovi istomisleči, kot Filip Melanhton in Andreas Karlstadt, so bili vsi člani Katoliške cerkve in so hoteli obnoviti Katoliško cerkev. Ker pa se to ni dalo, je prišlo do razkola na Evangeličansko in Katoliško cerkev. Reformacija ni ostala samo znotraj cerkve, ampak se je razširila tudi izven cerkvenih meja. Glavna misel reformacije je bila, da naj vsak človek posluša in bere Sveto pismo v svojem maternem jeziku. S tem se je razmaknila kultura, tudi družbeno dogajanje, sčasoma tudi gospodarstvo. Reformacija je vplivala na vse pore družbenega življenja, ker je postavila vsakega človeka v ospredje, vsak

človek naj ima svobodo in odgovornost. Se pravi, vsak človek mora ravnati v skladu s svojimi talenti znotraj družbe in nihče ne sme biti nad njim gospodar. In ravno to je reformaciji prineslo širok pomen, da ni samo versko gibanje, ampak tudi družbeno, kulturno, politično in ekonomsko, ki je vsestransko. Vse to se pozna še danes, saj reformacija poteka naprej. Reformacija ni stvar preteklosti, ampak je stvar tistih prvih reformatorjev, ki so povedali, da se mora vsaka cerkev, družba vedno znova reformirati in obnavljati v dobro.

4. V naši okolici je nekaj obeležij, posvečenih reformaciji. Kje se ta obeležja nahajajo in komu so posvečena?

Tukaj v Puconcih je par obeležij, in sicer najprej spominski steber, tam je bilo prvo uradno evangeličansko bogoslužje po letu 1781, ko je cesar Jožef II. izdal tolerančni edikt, da lahko tudi evangeličani imajo tukaj svoja bogoslužja. V tistem skednju so bila prva bogoslužja, še preden je bila zgrajena cerkev. Med obeležja spada tudi evangeličanska cerkev, ki je zgrajena kot božja hiša v Puconski gmajni. Naslednje obeležje je spomenik Spametnost. To pa je posebno simbolično obeležje, ki je posvečeno reformaciji na naših tleh. Drevo, ki ima različne poganjke, ki rodijo in dajejo novo življenje. tudi samo ime spametnost ima tak pomen, vsaka črka v imenu pomeni eno protestantsko načelo, ki se je začelo uveljavljati z nastopom reformacije. Okrog pa so zapisane tudi cerkvene občine, ki so nastale. Vsa ta obeležja pomenijo, da je protestantizem tukaj že 500 let. Vsa obeležja so namenjena vsem ženam in možem, ki so skrbeli, da je reformacija tukaj ostala in nekaj naredila za ljudi, ki tukaj živijo še danes.

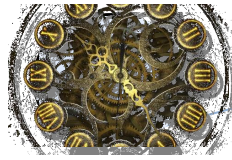
5. Kaj za občino Puconci in celotno Pomurje pomeni 500 let reformacije?

Je zelo pomembno, ker so Puconci najstarejša evangeličanska cerkvena občina in zibelka naše protestantske cerkve tukaj v Prekmurju. Poimenovani smo tudi kot kraj reformacije predvsem zaradi zgodovinskega vzroka. Za naš kraj to veliko pomeni, saj smo edina vas všteta med velika reformacijska mesta. Za naprej pa to pomeni ne samo pogled nazaj v zgodovino, ampak predvsem to, da se lahko s temi mesti povezujemo na različnih ravneh: ne samo na versko duhovnih, ampak tudi na kulturni, gospodarski, družbeni, športni. Vse to pa moramo izkoristiti v dobrobit ljudi.

Slika 3: Intervju z duhovnico Katjo Ajdnik

VIR: Jure Lazar, december 2016

2 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

2.1 TURISTIČNI PROIZVOD "PÜCONSKI ČASOVNI STROJ"

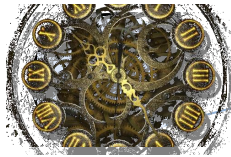
2.1.1 Cilji turističnega proizvoda

Z našo turistično nalogo nameravamo skozi dvodnevno pestro "popotovanje skozi čas in prostor" povezati učence iz štirih držav – Madžarske, Avstrije, Hrvaške in Slovenije. V tej kulturno pestri dogodivščini smo za obiskovalce pripravili različne poučne, športne in kulturno bogate ter zabavne delavnice. Naš glavni cilj je najti dejavnosti, ki bi bile zanimive in primerne za vse obiskovalce, ter take, ki bi temeljile predvsem na medsebojnem sodelovanju ter spoznavanju pomena preteklosti za sedanost ter prihodnost.

Pri izdelavi smo se osredotočali predvsem na to, da želimo sam program realizirati na mednarodnem taboru, ki poteka na OŠ Puconci.

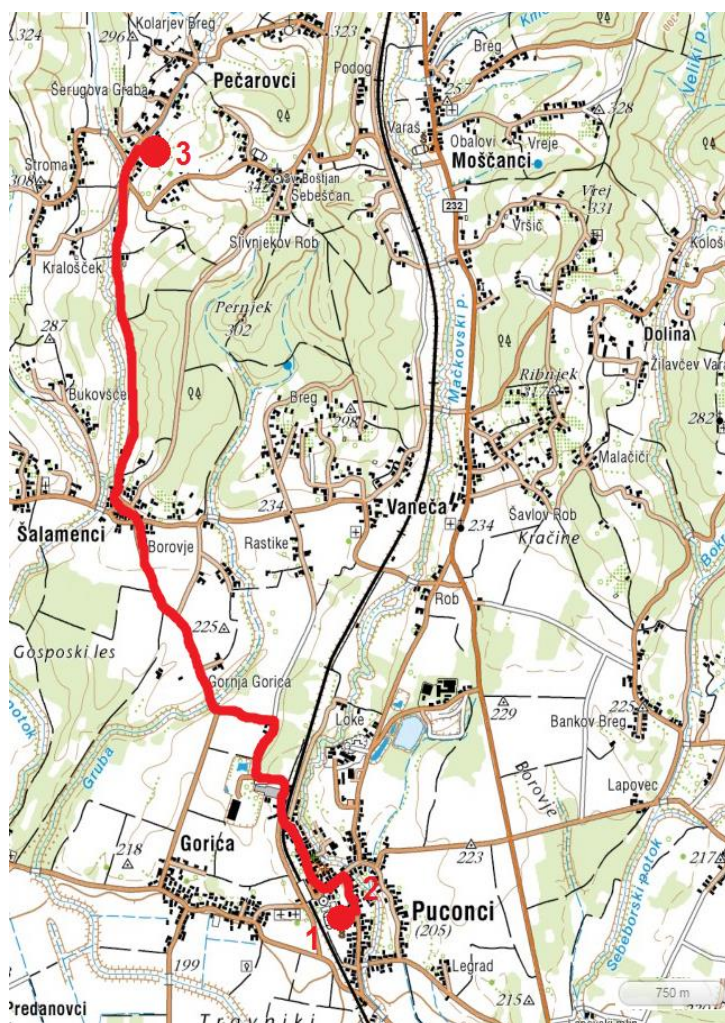
Za varnost na posameznih območjih dogajanja bodo poskrbela lokalna gasilska društva. Pred samo prireditvijo in izvajanjem programa si bomo ogledali prostor ter ocenili predvideno število gasilcev in ostalih, ki bodo prostovoljno skrbeli za red. Mislimo, da posameznikov, ki bodo prostovoljno sodelovali in pomagali, ne bo težko najti, saj gre pri programu za samo promocijo krajev in dejavnosti, ki v njem potekajo. Po pomoč se bomo obrnili predvsem k turističnim društvom. Izdelali bomo tudi varnostni načrt, v katerem bomo predvidevali posamezne ovire in nepredvidene dogodke. Zadolžili bomo posameznike, ki bodo skrbeli za zaščito in varovanje prireditvenega prostora.

2.1.2 Načrt in opis proizvoda

“Puconski časovni stroj” je dvodnevni program, namenjen otrokom, starim od 10 do 14 let, ki obiskujejo višje razrede osnovnih šol in prihajajo iz štirih različnih držav – Madžarske, Slovenije, Avstrije in Hrvaške. Program je sestavljen tako, da bo prikazal sedanost, ki temelji na preteklosti, kajti le tako se bodo posamezniki tabora začeli zavedati, kako je za sedanost pomembna preteklost in kako zelo je pomembna preteklost za prihodnost. V program smo vključili različne poučne, zanimive, gibalne in rokodelske delavnice. Učenci bodo skozi kovaško in lončarsko delavnico spoznavali ti dve obrti in tudi sami izdelali izdelke, kot so jih izdelovali nekoč in kakor jih izdelujejo danes. Poigrali se bodo na vaških igrah ter opravili orientacijski kviz. Na kulinarčno-jezikovni delavnici Začnimo jezik s Kulinarikom pa bodo pripravili različne kulinarčne specialitete. Velik poudarek dajemo na spoznavanje novih prijateljev, zato smo jih pri večini delavnic razdelili v narodnostno mešane skupine.

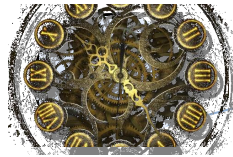
Karta 1: Območja prireditve turističnega proizvoda Puconskega stroja

Legenda:

- 1 - OŠ PUCONCI
- 2 - KOVAČ
- 3 - LONČAR

Vir: <http://url.sio.si/txb>, januar 2017

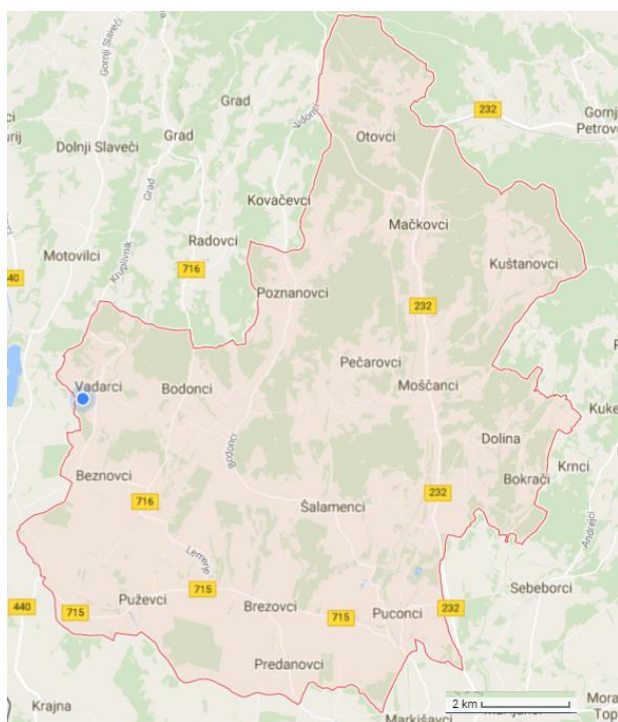

2.2 OPIS PROGRAMA TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.2.1 PREDSTAVITEV OBMOČJA IZVAJANJA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Pomurje je po velikosti sedma statična regija Slovenije. Leži na skrajnem severovzhodu države ter meji na tri države: na severu na Avstrijo, na vzhodu na Madžarsko in na jugu na Hrvaško. Pomurska regija, ki jo na severu zajema gričevnato Goričko, na jugu pa Slovenske gorice, je najbolj kmetijska in ravninska statična regija Slovenije. Sestavljeno je iz dveh geografskih regij, in sicer Prekmurja na levem bregu Mure, na desnem bregu pa je Prlekija. Obe območji sta kulturno povezani, kar se lahko opazi v šegah, plesih, pesmih, načinu gradnje kmečkih hiš, prehranjevanju, duhovni kulturi in narečju. (Strategija razvoja in trženja turizma v Pomurju za obdobje 2014–2020 za obravnavo na Strokovnem svetu, 2014, str. 13–19.)

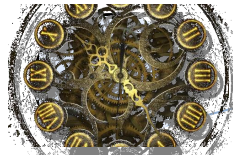
Karta 2: Območje občine Puconci

VIR: <http://url.sio.si/tvQ>, 2017

Na območju občine Puconci, kjer poteka program turističnega proizvoda Püconski časovni stroj, se srečujeta Pomurska ravnina in Goričko, ki je tudi večji sestavni del občine Puconci in zajema 23 naselij. Nastala je leta 1995 s preoblikovanjem občine Murska Sobota. Ohranjeni pisni viri omenjajo naše kraje že v 14. stoletju, seveda z drugimi imeni. V občini živi preko šest tisoč prebivalcev na območju 107.58 km².

V naši občini od leta 1783 deluje Evangeličanska župnija, ki je v naših krajih tudi številčnejša. Župnija je nastala na podlagi tolerančnega patenta Cesarja Jožefa II., objavljen leta 1781. Katoliki imajo svoj hram v Pečarovcih v cerkvi sv. Boštjana, ki je bila zgrajena leta 1824. Cerkev se ponaša z zanimivimi freskami, ki ponazarjajo odhajanje prekmurskih sezonskih

delavcev na delo v tujino. V bližnjih Strukovcih se nahaja rodni kraj Števana Küzmiča, ki je oče prekmurske književnosti. (Monografija Občine Puconci, str. 3–15.)

Slika 4: Puconci – kraj Reformacije

VIR: Jure Lazar, december 2016

Slika 5: Razstava ob 500-letnici reformacije

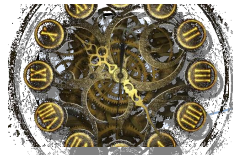
VIR: Jure Lazar, januar 2017

Letošnji Küzmičevi dnevi so bili posvečeni uradni razglasitvi Puconcev za kraj reformacije, ob 500. obletnici reformacije v Evropi pa so Puconce z Ljubljano in Rašico vrisali na evropski zemljevid reformacije. V ta namen bo v Puconcih vse leto posvečeno pomembnim kulturnim dogodkom.

V naši občini si lahko ogledamo marsikatero naravno in kulturno znamenitost. Med njimi prednjačijo predvsem lončarske obrti, vaške tradicionalne prireditve, številni izviri zdravilnih voda, vinorodna gričevja v Mačkovcih, sadni vrtovi starih avtohtonih jablan, cerkev pri Sebeščanu v Pečarovcih, številne muzeje itd. Vse te naravne in kulturne danosti pa dajejo našim krajem prav poseben pečat.

2.2.2 LONČARSTVO V PREKMURJU IN OKOLICI NASELJA PUCONCI

Lončarska obrt je bila ena najstarejših tradicionalnih obrti. Pred slabimi 50 leti je bilo lončarstvo najbolj razširjena rokodelska obrt v Pomurju, ki se je sčasoma opuščala, zadnje čase pa je vedno več mladih, ki se odločijo, da to tradiciji nadaljujejo. Razvoj lončarstva je v Pomurju omogočala ilovnata zemlja, ki je tudi del osnovne surovine. Ravno zaradi tega so se razvile lončarske vasi poleg najdišč gline. V njih se je večina prebivalcev ukvarjala z izdelovanjem lončenih posod, poleg tega pa tudi z živinorejo in poljedelstvom. Najbolj znane vasi po številu lončarjev v Pomurju so bile Filovci, Lončarovci, Sebeborci, Kobilje, Tešanovci in Bogojina. Za Prekmurje je

najbolj znana črna keramika, ki je po navadi neglazirana in neposlikana. Najbolj znan lončarski izdelek je pütra, izdelovali pa so predvsem uporabno posodo (krožnike, vrče in pekače). (Lončarstvo ... in iz tega bo pütra, 2017.)

Slika 6: Lončarski izdelki

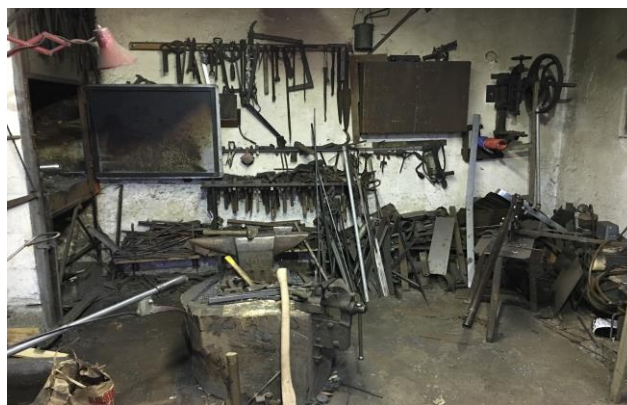
VIR: Ana Kovačec, december 2016

2.2.3 KOVAŠTVO V PREKMURJU IN OKOLICI NASELJA PUCONCI

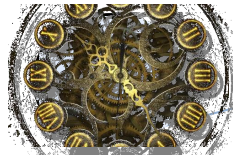
Kovaštvo – obrtno obdelovanje kovin, zlasti železa in jekla, je na podeželju poznano od 10. stoletja, v mestih pa po 12. stoletju. Prvotno je kovaštvo povezovalo obrtne zvrsti, ki so se sčasoma osamosvojile (žebjarstvo, ključavničarstvo, puškarstvo). (Trošt, 2011, str. 9.)

Iz našega intervjuja smo izvedeli, da so nekoč iz kovine izdelovali veliko več kot danes. Nekoč je bilo v Puconcih in Prekmurju veliko več kovačev kot danes. Rokodelska dejavnost izumira zaradi izdelovanja orodij v velikih tovarnah. Kovač v Puconcih je nekoč izdeloval orodje za domačije, kot so plugi, sekire, podkve, kladivo in žblji. Izdeloval je orodja, ki so jih ljudje potrebovali pri delu na kmetiji. Danes je njegovo delo usmerjeno na izdelovanje okrasnih stvari. Nekoč niso imeli elektrike in so si pomagali z mehomo in orodji, ki ne potrebujejo elektrike. Danes pa imajo elektriko in jim je delo veliko lažje. Imajo električne vrtalnike in električno ventilacijo namesto meha.

Slika 7: Na obisku pri kovaču

VIR: Jure Lazar, december 2016

2.2.4 PROTESTANTIZEM V POMURJU IN OBČINI PUCONCI

Reformacija se je v Pomurju pojavila okrog leta 1535 v vasi Boreča, leta 1783 pa je bila ustanovljena Puconska cerkvena občina. Zaradi močne protireformacije ni bilo možno zgraditi načrtovanih cerkva in so prvo božjo službo in krst izvedli kar v gospodarskem poslopju Jakoba Ferenca – Kúharja. Cerkev so začeli graditi leta 1784, ko je deloval duhovnik Balaž Berke, ki je bil tudi prvi duhovnik v cerkveni občini, ki pa so jo leta 1909 spet renovirali. Puconci so tako postali središče evangeličanov v Prekmurju. (Kozar, Vili Kerčmar: Evangeličanska cerkev na Slovenskem, 1996.)

Slika 8: Dom Števana Kúzmiča

VIR: Jure Lazar, december 2016

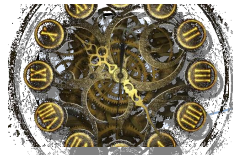
2.2.5 PODEŽELSKO DRUŽENJE NEKOČ IN DANES

Nekoč so se ljudje najbolj družili na vaških veselicah, tega je danes veliko manj. Skupaj so opravljali kmečka dela in se pri tem zelo zabavali. Veliko so ličkali koruzo, čistili semena iz buč, imeli bratve in stiskali grozdje, vaške igre ter tudi velike žetve. Veliko pa so se družili tudi ob kolinah. Danes je tega bistveno manj, vendar se nekatere dejavnosti obujajo ter vrednotijo kot kulturna dediščina. Tudi mi smo v naši nalogi obudili eno od teh, in sicer vaške igre.

Slika 9: Vaške igre v Puconcih

Vir: Julijan Hodžar, junij 2016

2.2.6 TRADICIONALNA KULINARIKA

2.2.6.1 PREKMURJE

Prekmurje je pokrajina tradicionalnih dobrot. Tukaj pripravljajo številne dobrote, od enostavnih vsakodnevnih do najbolj bogatih in za kuho zahtevnih prazničnih jedi. Tu se je tudi v kulinariki ohranila plemenita filozofija: *domače je najboljše, tuje radi spoznavamo in radi spoštujemo*. Pri brskanju kuharskih knjig in poslušanju babic smo spoznali, da naše jedi niso le dobre, ampak cenjene po celi Evropi. Prekmurske jedi so narejene iz domačih pridelkov, kar naredi jedi še bolj cenjene. Jedi so zelo začinjene ter sladkane. Za vsak letni čas obstajajo tradicionalne jedi, kar pa naredi jedilnike še bolj raznolike. (Časar, 2000.)

Slika 10: Dödole in ocvirkova pogača

VIR: Tea Ritlop, november 2016

2.2.6.2 PORABJE

Slika 11: Paprikaš

VIR: Tea Ritlop, december 2016

Madžarska kuhinja je po sestavinah zelo podobna prekmurski kuhinji. Njihova kuhinja se hitro spreminja, saj jedi niso enake kot pred sto, dvesto ali več leti. Hrana je zelo podobna jedem iz oddaljene Azije. Zaradi poselitve Madžarske pod različnimi oblastmi je madžarska kulinarika zelo bogata. V Madžarski kuhinji pa ne primanjkuje začimb, najbolj pogosta je paprika, ki velja za narodno začimbo Madžarske. (Mali, 2006.)

2.2.6.3 MEĐIMURJE

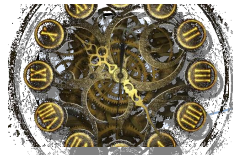
Hrvaška kulinarika je znana po celi Evropi, saj ima posebnost pri izbiri začimb. Sestavine v njihovih jedeh so sezonske in vedno pridelane doma. Njihova kulinarika je podobna porabski in prekmurski, ampak jo suhe mesne jedi naredijo edinstveno. Hrvaška kuhinja ima velik vpliv na vse države v Evropi, saj ne ponuja le suho mesnatih izdelkov, temveč veliko izdelkov "na žlico" ter jedi, pripravljenih na žaru. (Gastronomija na Hrvaškem, 2017.)

Slika 12: Šiškrli na drobtinah

VIR: Tea Ritlop, november 2016

2.2.6.4 KOROŠKI SLOVENC

Mnogo receptov in jedi, ki jih danes štejemo med tipične avstrijske specialitete, ne bi nikoli nastalo brez medkulturne izmenjave. Avstrijska kuhinja je zelo sladka kuhinja. Njihova sestavina je pogosto sladkor ali različni sadeži. Cmoke dandanes najdemo na jedilnih listih po vsej deželi. Zgodovina cmokov se je začela na bregovih jezera Mondsee v Gornji Avstriji, kjer se je pred skoraj 4000 leti v koliščarskih naseljih naselil kamenodobni človek. (Avstrijska kuhinja – zgodba o umetnosti, 2017.)

Slika 13: Germknödel

VIR: <http://url.sio.si/t4B>, 2017

2.3 PROGRAM AKTIVNOSTI

Udeleženci programa prispejo z vlakom ali avtobusom na postajo v Puconce. Tam jih pozdravijo člani turističnega podmladka in jih popeljejo skozi osrednji del Puconcev, mimo evangeličanske cerkve ter spominskega obeležja Spametnost. Ogledajo si okolico šole, Dom Števana Küzmiča ter najsodobnejši objekt – Zeleno dvorano, v kateri se bo odvil kulturni programi s pozdravom udeležencev. Po kulturnem programu sledi prva delavnica s Kulinarkom.

ZAČINIMO JEZIK S KULINARKOM

Pripomočki:
sestavine za kuhanje
v prilogi. Delavnica
bo potekala v
prostorih OŠ
Puconci.

PRILOGA 3

Člani turističnega podmladka obiskovalce razdelimo v štiri narodnostno mešane skupine. Vsaki skupini pomočnik Kulinarko razdeli po en recept za pripravo tradicionalne jedi določene države, ki bo predstavljen v vseh jezikih obiskovalcev. Obiskovalci bodo pripravljali 4 tradicionalne jedi udeležencev mednarodnega tabora: paprikaš, koruzno zlevanko s smetano, dödole, šmorn. Zraven si bodo pripravili limonado. Delavnica bo potekala v prostorih OŠ Puconci.

Slika 14: Šmorn

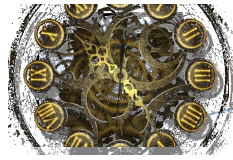

VIR: <http://url.sio.si/t5x>, 2017

Slika 15: Koruzna zlevanka s smetano

VIR: <http://url.sio.si/t5y>, 2017

Po končani kulinarični delavnici se učenci peš odpravijo do kovača Franca Franka v Puconcih, kjer se bo odvijala delavnica oblikovanja kovin s Kovinkom.

ŽICAJMO S KOVINKOM

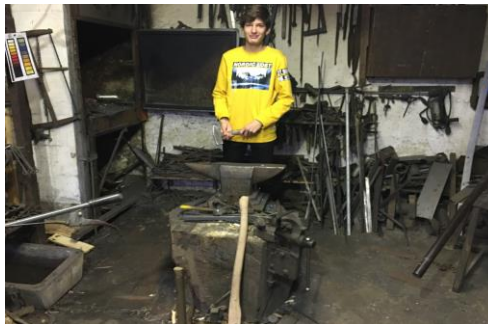
Pripomočki: material iz kovine, razni kovaški pripomočki iz kovaške delavnice, primerna obleka: predpasnik, rokavice, očala.

Kovač, pomagač Kovinko in člani turističnega podmladka najprej demonstrirajo izdelavo v kovaški delavnici kovača g. Franca Franka v Puconcih. Nato se razdelijo v dve skupini.

1. PRETEKLOST: Skupina izdeluje kovinsko podkev.

2. SEDANJOST: Skupina izdeluje moderno kovinsko zapestnico.

Slika 16: Izdelovanje kovinske podkve

VIR: Jure Lazar, december 2016

Po končani delavnici imajo udeleženci tabora nekaj prostega časa, zvečer pa se zberejo na nogometnem igrišču, kjer bodo potekale vaške igre.

VAŠKE IGRE

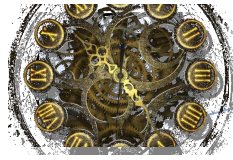
Pripomočki: zapisani v prilogi pri vsaki igri.

Vaške igre so bile nekoč na vasi edini način druženja, poleg gasilskih parad. Mi bomo en del te kulturne dediščine prenesli tudi med naše udeležence tabora. Za igre potrebujemo: prostor oziroma igrišče, na katerem se bodo igre izvajale, častno razsodišče, torej sodnike, ki bodo spremljali igro in bodo odgovorni za to, da bo vse potekalo pravilno. Udeležence bomo razdelili v skupine z enakim številom fantov in deklet.

PRILOGA 4

VLEČENJE VRVI, SKOKI V JUMBO VREČI, ŽLICA IN BILICA

MOKRE TELIGE, MOKRE MAJČKE, SLEPI POTNIK

Zaradi napornega dne se bodo učenci po igrah odpravili spat. Spali bodo v Zeleni dvorani.

Naslednji dan se bo začel s pravim prekmurskim zajtrkom.

Pot do naslednje delavnice bomo prevozili s kolesom po kolesarskih poteh, kjer si bomo ogledali naravne lepote Goričkega.

GLINKO SI UMAŽE PRSTE

Pripomočki: glina,
lončarsko vreteno in
pripomočki, barve,
čopiči, voda in zaščita
za obleko.

Lončarske aktivnosti bodo potekale v Pečarovcih pri lončarju Francu Zelku v dveh skupinah.

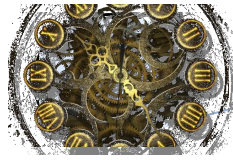
1. PRETEKLOST: Skupina poslika z barvo že vnaprej narejene lončarske izdelke: pütra, vrč in okrasni krožnik.

2. SEDANJOST: Skupina iz gline izdela okrasno skodelico za bombone. Pri izdelovanju jim pomaga in jih zabava pomočnik Glinko.

Slika 17: Izdelava svečnikov ter posodic za bombone

VIR: Ana Kovačec, december 2016

Udeleženci se vrnejo v Puconce in imajo zaslužen kosilo, ki ga pripravijo kuharji.

Po kosilu se učenci zberejo pred Zeleno dvorano, kjer prejmejo navodila za naslednjo delavnico, v kateri bodo spoznali, zakaj so Puconci postali kraj reformacije ob obeležitvi 500-letnice reformacije.

IŠČE SE PIŠTEK

Pripomočki:
zemljevid s
točkami in
vprašalnik.
Ura.

Obiskovalci se zberejo pri Zeleni dvorani. Član podmladka, ki predstavlja Števana Kūzmiča, poda navodila, zemljevid s točkami ter obiskovalce razdeli v štiri narodnostno mešane skupine. Naloga vsake skupine je, da pride na prvo točko, tam prebere krajši zapis o Števanu Kūzmiču in odgovori na vprašanje. Odgovor jim nakaže smer proti drugi točki. Do vsake naslednje točke pridejo na enak način. Končna točka je Dom Števana Kūzmiča, kjer skupine opravijo kviz o poznavanju Števana Kūzmiča, ki ga so spoznavali tekom odkrivanja točk na zemljevidu. Čas do prihoda na končno točko je 30 minut. Skupina, ki prva pride na končno točko, ima 4 točke prednosti pri kvizu, vsaka naslednja eno točko manj.

POTEK KVIZA:

Vsaka skupina dobi vprašanja, zapisana v angleškem jeziku. Za odgovore imajo na voljo 15 minut. Po iztečenem času člani podmladka ovrednotijo odgovore in razglasijo najboljši skupini. V primeru enakega števila točk ima prednost skupina, ki je prej oddala odgovore. Prvi dve uvrščeni ekipi se pomerita v ustnem delu kviza, kjer je zastavljenih pet vprašanj. Skupina, ki zbere največ točk, zmagaja.

PRILOGA 5

Slika 18: Spomenik Števanu Kūzmiču

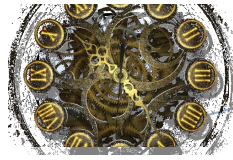

VIR: Nika Kuhar, oktober 2016

Slika 19: Števan Kūzmič v šolski izvedbi

VIR: Julijan Hodžar, januar 2017

Za konec si obiskovalci ogledajo še predstavo "Najdi se". Predstava je nekako zaključek uspešno izpeljanega mednarodnega tabora, kjer so obiskovalci skozi delavnice spoznali, kako se v našem kraju združijo sedanost, preteklost in prihodnost. Zgodba predstave vsakemu posamezniku kjer koli na svetu omogoča, da se kjer koli najde.

PREDSTAVA NAJDI SE

Pripomočki: obleke in kostumi ter ostali pripomočki, ki so del predstave.

Plesno-gledališka predstava Najdi se je zgodba, povezana s plesom različnih kultur. Kostumi in scena so iz recikliranega materiala, scenarij in predstavo pa so soustvarili učenci. Zgodba govori o deklici, ki se počuti osamljeno. Nekega dne med šolskim odmorom sreča čarovnika, ki jo popelje v čarobni svet in ji ga prikaže v drugačni luči. Skozi popotovanje po svetu med različnimi kulturami spozna, da ni važno, kaj si mislijo drugi o njej, ampak kaj si sama misli o sebi.

Slika 20: Potovanje s čarovnikom

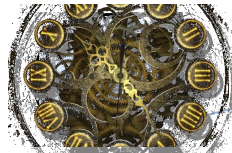

VIR: Julijan Hodžar, september, 2016

Slika 21: Pot v Moskvo

VIR: Julijan Hodžar, september, 2016

2.3.1 ČASOVNA RAZPOREDITEV DOGODKA

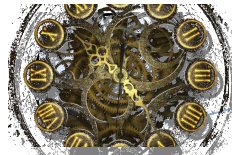
Turistični proizvod Püconski časovni stroj zajema aktivnosti, ki smo jih razporedili v dva dneva. V nadaljevanju sta predstavljena dneva polna zanimivih, zabavnih in poučnih dejavnosti.

Tabela 1: Časovni razpored prvega dne

PROGRAM PRVEGA DNE	
TRAJANJE	DEJAVNOST
9.00–9.30	Prihod udeležencev z vlakom ali drugim javnim prevozom ter ogled bližnjih znamenitosti kraja (evangeličanska cerkev, spomenik Spametnosti, Dom Štefana Küzmiča, Zelena dvorana ...)
9.30–10.00	POZDRAVNI NAGOVOR S KULTURNIM PROGRAMOM IN SPOZNAVNO IGRO (Priloga 2).
10.00–14.00	DELAVNICA »ZAČINIMO JEZIK S KULINARKOM«
14.00–17.00	DELAVNICA »ŽICAJMO S KOVINKOM«
17.00–20.00	VAŠKE IGRE

Tabela 2: Časovni razpored drugega dne

PROGRAM DRUGEGA DNE	
TRAJANJE	DEJAVNOST
7.30–8.00	Prebujanje.
8.00–8.40	»DOBRO JÜTRO, DOBER DEN, MIJ ŽELEMO SEN« Sledi pravi prekmurski zajtrk (prekmurska šunka, med, domači kruh, ocvirki ter zaseka).
8.40–9.20	Kolesarjenje v Pečarovce.
9.20–12.20	DELAVNICA »GLINKO SI UMAŽE PRSTE«
12.20–13.00	Kolesarjenje v Puconce.
13.00–14.00	Kosilo, ki jim ga pripravijo šolski kuharji.
14.00–16.00	DELAVNICA »IŠČE SE PIŠTEK«
16.00–17.30	Predstava »NAJDI SE«
17.30	Odhod

2.3.2 MEDPREDMETNO POVEZOVANJE MED DELAVNICAMI

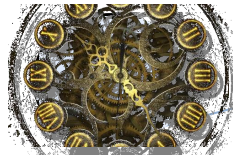
Tabela 3: Aktivnosti, razporejene glede na medpredmetno povezovanje ter izvajalci in zadolžitve

AKTIVNOST	MEDPREDMETNO POVEZOVANJE	IZVAJALCI IN ZADOLŽITVE
ZAČINIMO JEZIKE S KULINARKOM	gospodinjstvo, angleški, slovenski, madžarski in hrvaški jezik	Vsi člani turističnega podmladka pripravijo prostor ter pripomočke. Pri pripravi pomaga še tehnično osebje ter prostovoljci.
ŽICAJMO S KOVINKOM	likovna umetnost, tehnika in tehnologija, zgodovina	Kovač g. Franko predstavi kovaštvo nekoč in danes. Pri izdelovanju izdelkov pomagajo vsi člani. Izpostavljen je član Kovinko, ki skrbi za zabavno in poučno vzdušje.
VAŠKE IGRE	športna vzgoja, tehnika in tehnologija	Prostor za vaške igre pripravijo vsi člani podmladka. Prav tako prinesejo pripomočke ter izvajajo vaške igre, kot je zapisano v prilogi. Pomagajo člani Turističnega društva Puconci.
GLINKO SI UMAŽE PRSTE	likovna umetnost, športna vzgoja, tehnika in tehnologija, zgodovina	Lončarstvo nekoč in danes predstavi g. Zelko. Glinko kot maskota skrbi za pozitivno vzdušje in dodatno razlago. Pomagajo vsi člani turističnega podmladka.
IŠČE SE PIŠTEK	športna vzgoja, zgodovina, geografija, slovenski in angleški jezik	Pri pripravi prostora in oznak sodelujejo vsi člani, kot tudi Turistično društvo Puconci.
NAJDI SE	slovenski jezik, glasbena in likovna umetnost, geografija, zgodovina	Jure Lazar, Nika Kuhar, Ana Kovačec, Sarah Friškič, Julijan Hodžar, Kristina Norčič ter ostali otroški igralci sodelujejo pri pripravi ter izvedbi dramske predstave.

2.4 TRŽENJE IN PROMOCIJA TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.4.1 KONCEPT TRŽNICE IN TRŽENJE

Na tržnici bo sedem učencev turističnega podmladka, ki bodo obiskovalcem tržnice predstavili turistični proizvod Püconski časovni stroj. Da bi privabili čim več zanimanja, bomo za obiskovalce pripravili krajše delavnice, ki jih bodo vodili Kulinarko, Kovinko, Glinko ter Števan Küzmič, v katerih bomo izdelovali spominčke narejene iz kovine in gline, ki so zaščitni znak turističnega proizvoda. Obiskovalci se bodo preizkusili v kvizu, kjer bodo zavrteli časovno kolo

z vprašanji, ki jih bo vodilo do nagrad. Kulinarično bomo obiskovalce razvaljali s prekmurskimi obrotami.

Trženje turističnega proizvoda bo potekalo na turistični tržnici, prodajali ga bomo člani turističnega podmladka. Stroški, ki bodo nastali pri izvedbi, bodo kriti z zaračunavanjem udeležbe na osebo, in sicer na udeleženca 30 €. Denar bomo poskušali zbrati še s prodajo spominkov, s prostovoljnimi prispevki posameznih turističnih društev, v katerih bodo potekale delavnice, ter s pomočjo sponzorjev, predvsem občin.

2.4.2 PROMOVIRANJE IN OGLAŠEVANJE

Objava vabila v glasilu občine Puconci

- Vabilo bomo objavili v glasilu občine Puconci, kjer bomo podrobneje predstavili program in namen samega turističnega proizvoda.

Objava vabila in programa v mesečnem glasilu Mali Rijtar

- Vabilo bo vsak mesec objavljeno v mesečnem glasilu občine Puconci ter v glasilih sosednjih občin, kjer bo potekala izvedba samega turističnega proizvoda.

Razpošiljanje vabila osnovnim šolam ter turističnim organizacijam v Pomurju

- Vabilo bo poslano vsem šolam v pomurski regiji, kakor tudi šolam na štajerskem območju. Posredovali jih bomo na posamezne turistične informacijske točke in na posamezna turistična društva na območju Pomurja ter jim predstavili naš program.

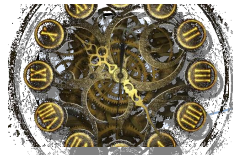
Oglaševanje prireditve na spletu

- Oglaševanje turističnega proizvoda Püconski časovni stroj na spletnih straneh:
- OŠ Puconci (<http://www.ospuconci.si/>),
- Občine Puconci (<http://www.puconci.si/>),
- na Facebook strani profila šole kot tudi na Facebook profilu pod imenom Püconski časovni stroj,
- na pomurskih spletnih portalih, kot so Sobotainfo (<http://sobotainfo.com/>), Pomurec (<http://www.pomurec.com/>) ter Pomurje (<http://www.pomurje.si/>).

Drugo promoviranje in oglaševanje

- izdelava promocijskih letakov in deljenje le-teh na lokalnih prireditvah, pošiljanje na šole ter na turistične organizacije in društva,
- izdelava plakata ter predstevitev le-tega na turističnih točkah, občinah, šolah ...
- oglaševanje na Turistični tržnici v Mariboru,
- oglaševanje v večjih trgovskih centrih in na lokalnih prireditvah.

2.5 FINANČNI NAČRT PROJEKTA

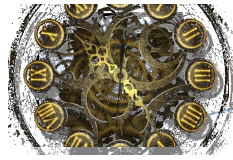
Naredili smo dve tabeli: v prvi tabeli so prikazane storitve in pripomočki, ki jih dobimo sponzorirane od raznih institucij ter organizacij, v drugi tabeli so zajete plačljive storitve, pripomočki ter dobrine. Stroške, ki bodo nastali, bomo pokrili s prodajo turističnega proizvoda, s prodajo izdelkov na lokalnih prireditvah ter z denarnimi sredstvi različnih sponzorjev.

Tabela 4: Sponzorji turističnega proizvoda

MATERIAL/STORITEV	KOLIČINA	CENA	SPONZOR
Papir (promocijski material, zemljevid)	2 paketa	0 €	Osnovna šola
Orodje in pripomočki za lončarsko delavnico	lončarsko vreteno 30 čopičev	0 €	Lončarstvo Zelko Pečarovci
Orodje za kovinarsko delavnico	kovaški pripomočki zaščitna očala zaščitne rokavice	0 €	Kovačija Franc Franko
Predpasniki	50 komadov	0 €	Osnovna šola
Štoparica	2 x	0 €	Osnovna šola
Glina	10 kilogramov	0 €	Osnovna šola
Sestavine za kulinarično delavnico	(v prilogi)	0 €	Osnovna šola
Alkoholni flomaster	5 x	0 €	Osnovna šola
Vedro	5 x	0 €	Osnovna šola
Samokolnica	2	0 €	Osnovna šola
Bala sena	2	0 €	Lokalna kmetija
Domača šunka	1	0 €	Lokalna kmetija
Domači med	2 litra	0 €	Čebelarstvo Car

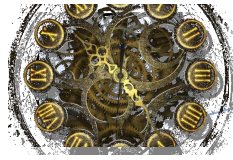
Tabela 5: Plačljive storitve in dobrine

MATERIAL/STORITEV	KOLIČINA	CENA	DOBAVITELJ
Kovinski material (žica)	5 kolutov (60 m)	14,95 €	Art butik – Bead.si
Kosilo	100	200 €	Osnovna šola
Piši-briši bela tabla	2	20,80 €	Spletna trgovina Mimovrste.si
Limone	10 kg	16,90 €	Mercator
Plastični kozarci	200 kosov	2,08 €	Spletna trgovina Bevann.si
Jajca	5 paketov po 10 jajc	6,20 €	Hofer
Ocvirki - Kodila	4 paketi po 250 g	9,96 €	Mercator
Zaseka - Kodila	3 paketi po 280 g	6,57 €	Mercator
Kruh	10 paketov	11,5 €	Hofer
Maslo	1 kg	7,59 €	Ljubljanske mlekarne
Platno (za rute)	1 kvadratni meter	5,95 €	Spletna trgovina Svet metraže

3 ZAKLJUČEK

Med pripravo naloge “Puconski časovni stroj” smo izvedeli veliko novega in se z veseljem srečevali ter usklajevali naše ideje. Izhajali smo iz 500. obletnice reformacije, okoli tega priredili zanimiv dvodnevni program, poln aktivnosti, ki so bile značilne za naše območje, a danes počasi izumirajo. Program povezuje in sodelujoče vodi po delavnicah Števan Kuzmič s svojimi pomagači in časovnim strojem. Naše aktivnosti smo povezali s poletnim mednarodnim taborom OŠ Puconci “Bogastvo narave za danes in jutri”, v okviru katerega jih bomo tudi realizirali. Zato smo vse aktivnosti prilagodili otrokom, starim od 10 do 14 let, ki obiskujejo osnovne šole v Avstriji, Sloveniji, na Hrvaškem in na Madžarskem. Na podlagi intervjujev z lokalnimi obrtniki smo ugotovili, da manjše obrti v našem območju izumirajo, hitro pa jih nadomešča industrija. Zato smo želeli mladim predstaviti pomen in uporabnost tega dela nekoč in danes skozi razne aktivnosti ter jih tako spodbuditi k druženju in pletenju prijateljskih vezi med narodi.

4 VIRI IN LITERATURA

- V. Babij, J. Balažic, M. Bidovec, H. Dobrovoljc, I. Huber, M. Jeršek, J. Litrop, O. Luthar, G. Milošević, M. Pavšek, J. Pšajd, M. Ratej, K. Sedar, V. S. Novak, D. Šarotar, 2010: Prekmurje: za radovedneže in ljubitelje, Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU.
- J. Balažic, F. Justi, T. Karoli, T. Vinkovič, D. Cizar, M. Petrijan, 2011: Monografija občine Puconci. Murska Sobota, Franc-Franc.
- V. in J. Kerčmar 1995: Evangeličanska cerkev na Slovenskem. Murska Sobota, Pomurski tisk.
- Gradivo za delavnico Ljudsko izročilo: Domače obrti. Radovljica, Ljudska univerza Jesenice. Pridobljeno 10. 1. 2017, iz http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Gradiva_ES/S/CVZU/LU_Jesenice/CVZU_11LUJ_Gradivo.pdf
- K. Gundel, P. Mali, 2006: Madžarska kuharica. Ljubljana, Družba Piano.
- Gastronomija na Hrvaškem. Pridobljeno 17. 1. 2017, iz <http://url.sio.si/t48>.
- Avstrijska kuhinja – zgodba o umetnosti. Pridobljeno 23. 1. 2016, iz <http://url.sio.si/t47>.
- B. Časar, 2007: Boug žegnaj. Murska Sobota, Podjetje za informiranje.
- Strategija razvoja in trženja turizma v Pomurju za obdobje 2014–2020 za obravnavo na Strokovnem svetu. Pridobljeno 1. 12. 2016, iz <https://repozitorij.upr.si/IzpisGradiva.php?id=7311>.
- Naravne znamenitosti Krajinskega parka Goričko. Pridobljeno 10. 12. 2015, iz http://www.park-goricko.org/sl/informacije.asp?id_informacija=141&id_jezik=0&id_tip1=4&id_tip2=1&id_tip3=1.
- Ročna dela. Pridobljeno 11. 12. 2016, iz <http://www.rocnadela.si/index.php/tkanje-iz-razlicnih-materialov/283-pletenje-kosar>.
- Zelkovi ohranjajo lončarsko tradicijo v Pečarovcih že več kot 130 let. Pridobljeno 10. 1. 2017, iz http://www.pomurec.com/vsebina/16893/Zelkovi_ohranjajo_loncarsko_tradicijo_v_Pecarovcih_ze_vec_kot_130_let.
- Lončarstvo ... in iz tega bo pütra. Pridobljeno 17. 1. 2017, iz <http://www.goprekmurje.si/slo/kulturna-dediscina/rokodelske-obrti/loncarstvo/>.
- Pokrajinski muzej Ptuj, 1. 1998, Lonec lončarja hvali, 13. 1. 2017 <http://www.goprekmurje.si/slo/kulturna-dediscina/rokodelske-obrti/loncarstvo/>.
- M. Barbič 2010: Rojena v ognju: glina, keramika in krasilne tehnike. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana.
- M. Glavan 2008: Trubarjev album: romanje s Trubarjem. Ljubljana, Mladinska knjiga.
- Trubarjevo leto. Pridobljeno 12. 1. 2017, iz <http://www.trubar2008.gov.si/>

PRILOGA 1

ANKETA

Smo člani turističnega podmladka na OŠ Puconci in tudi letos smo se odločili, da bomo sodelovali na državnem festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Letošnji turistični produkt je povezan s temo *Potujem, torej sem*. Za lažje oblikovanje turističnega produkta bomo izvedli anketo, s katero bomo pridobili ključne podatke. Anketa je anonimna.

1. **Spol:** Ž M

2. **Starost:** _____ let

3. Slovenci 31. oktobra obeležujemo rojstvo slovenskega knjižnega jezika. Ta praznik je prinesel prvo knjigo in s tem tudi knjižni jezik, pa tudi prvo omembo pojma Slovenec. **Kateri praznik praznujemo 31. oktobra?** *Obkroži pravilni odgovor.*

- a) Dan reformacije
- b) Prešernov dan
- c) Dan Marijinega vnebovzetja

4. Števan Kūzmič, prekmurski protestantski pisatelj, je s svojimi deli veliko prispeval za prekmurski narod. **Katero delo je najpomembnejše delo Števana Kūzmiča?** *Obkroži pravilni odgovor.*

- a) Zimske urice
- b) prevod Svetega pisma Nova Zaveza v prekmursko narečje
- c) Katekizem in Abecednik

5. V spomin Števanu Kūzmiču je v Puconski občini postavljena spominska plošča. **V katerem izmed navedenih krajev se nahaja?** *Obkroži pravilni odgovor.*

- a) v Puconcih
- b) v Bodoncih
- c) v Strukovcih

6. Občina Puconci se je v zadnjih letih kulturno in gospodarsko zelo razvila. **Kakšen naziv je dobilo naselje Puconci lansko leto?** *Obkroži pravilni odgovor.*

- a) najlepše Pomursko naselje
- b) Evropsko mesto reformacije
- c) največje Slovensko kmetijsko območje

7. Nekoč so bili poklici, brez katerih ni bilo vsakdanjih opravil. Večino teh poklicev je izpodrinil tehnološki razvoj. **Navedi tri poklice, ki so bili prisotni v našem okolju nekoč in jih danes že redko najdemo.**

_____ , _____ , _____

8. V nadaljevanju predstavljamo nekaj elementov, povezanih s poklici. **Prosimo, da jih oceniš glede na to, kakšen vpliv so imeli spodaj naštetih elementi pri izbiri poklica nekoč, od 1 – povsem nepomemben do 5 – zelo pomemben.**

ELEMENTI ZA IZBIRO POKLICA	KAKO POMEMBEN JE TA ELEMENT?				
	Povsem nepomemben		pomemben		Zelo pomemben
	1	2	3	4	5
Zaslужek.	1	2	3	4	5
Naravni (površje in rodovitnost prsti, vodni viri, gozd ...)	1	2	3	4	5
Kulturne značilnosti pokrajine (navade, običaji, vera, vrednote, norme ...)	1	2	3	4	5
Veseli do opravljanja poklica/obrti.	1	2	3	4	5
Nadaljevanje poklica v družini (tradicija).	1	2	3	4	5
Povpraševanje in potreba po poklicih v lokalnem okolju.	1	2	3	4	5
Socialni položaj družine.	1	2	3	4	5

9. Podeželsko življenje se je v zadnjih letih močno spremenilo, tako na gospodarski kakor tudi na družabni ravni. **Kako se danes spominjamo podeželskega družabnega življenja? Možnih je več odgovorov.**

a. Vaške igre	d. Veliki Šmaren
b. Tradicionalne prireditve	e. Maškarada
c. Zbirališče mleka po vaseh	f. Novoletno tepežkanje

10. V nadaljevanju je predstavljenih nekaj kulinaričnih jedi iz posameznih držav. **Prosimo, da pri posamezni kulinarični jedi s križcem označiš, za katero državo je značilna.**

KULINARIČNE JEDI	OBMOČJE			
	SLOVENIJA	HRVAŠKA	MADŽARSKA	AVSTRIJA
Paprikaš				
Koruzna zlevanka s smetano				
Bujta repa				
Šmorn				
Dödoli				
Šiškrli na drobtinah				

Zahvaljujemo se za sodelovanje.

PRILOGA 2

SPOZNAVNA IGRA

KLOBČIČ POVEZANOSTI

PRIPOMOČKI: klobčič volne

POTEK: En učenec v roki drži klobčič volne. Konec vrvice obdrži, volno pa vrže nekomu iz skupine in mu pri tem pove nekaj lepega. Klobčič tako potuje od učenca do učenca, dokler vsi ne držijo v rokah del volne. Ko smo na koncu, se začne klobčič odvijati nazaj po prejšnjem pravilu, dokler ne pride spet do prvega.

Vir: <http://url.sio.si/t7W>

PRILOGA 3

<p>Sestavine za kulinarično delavnico</p>	<p>1 kg piščančjih stegen 1 kg paprike 1 kg čebule 1 strok česna 1 kg paradižnika 1 kg korenja 1 kg sladkorja 1 kg krompirja 1 kg ostre moke 1 kg soli 2 l mleka 1 l paradižnikove mezge 1 l sončničnega olja 2 x 500 ml kisle smetane 500 ml sladke smetane 500 g koruzne moke 10 jajc paprika v prahu poper</p>	<p>0 €</p>	<p>Osnovna šola</p>
--	---	------------	---------------------

	<p>egy kilogramm csirke zwei Paprika 2 dva luka három gerezd fokhagyma zwei Tomaten dvije mrkve két evőkanál paradicsompüré paprika u prahu hundertfünzig Milliliter saure Sahne két csipet só ein Esslöffel Öl papar víz</p>
---	---

<p>1 kg piščanca 2 papriki 2 čebuli 3 stroki česna 2 paradižnika 2 korenčka 2 žlici paradižnikove mezde paprika v prahu 150 ml kisle smetane 2 ščepeca soli 1 žlica olja poper voda</p>	<p>Priprava paprikaša: Piščanca narežemo na kose in operemo. Meso posolimo in popopravimo. Čebulo in česen olupimo in drobno nasekljamo. Papriko operemo, odstranimo semena in narežemo. Prav tako operemo paradižnik in korenje ter ju narežemo. V ponvi segrejemo olje in popražimo čebulo. Dodamo kose piščanca in ostale zelenjave, paradižnikovo mezgo in začinimo s papriko v prahu. Vse skupaj malo popražimo, nato dodamo vodo, toliko da prekrije vse sestavine in zavremo. Pri srednji temperaturi kuhamo še 40–50 minut. V posebni posodici zmešamo smetano in vodo ter dodamo še malo paprike v prahu. Maso vlijemo med paprikaš, malo pokuhamo in na koncu po potrebi še posolimo in popopravimo.</p>
---	--

dvest ötven gramovkoruzne liszt
fünf Deziliter Milch
tri žlice slatkog vrhnja
egy tojás
zwei Esslöffel Zucker
tri žlice ulja
csipet só

250 g koruzne moke
5 dl mleka
3 žlice sladke smetane
1 jajce
2 žlički sladkorja
3 žlice olja
ščepec soli

Priprava koruzne zlevanke:

Jajca in sladkor zmešamo z mešalnikom, dodamo še ostale sestavine in vlijemo v namazan in z moko potresen pekač. Pečemo na 200 stopinj, 15–20 minut.

Pečeno zlevanko premažemo s kisló smetano in posujemo s sladkorjem.

5–6 nagyobb krumpli
1–2 Prise Salz
Dvije srednje velika luk
Egy evőkanál napraforgóolaj
1 große saure Sahne

5–6 velikih krompirjev
1–2 ščepeca soli
2 srednje veliki čebuli
1 žlica sončničnega olja
1 velika kislá smetana
moka po potrebi

Priprava dödölov:

Krompir olupimo, ga narežemo na večje kose in ga damo kuhat v slano vodo. Vode damo toliko, da pokrije krompir ter dva prsta zraven.

Ko je krompir skoraj kuhan, vsipamo zraven moko. Ne mešamo, ampak naredimo s kuhalnico v sredini luknjo, da bo voda lažje poparila moko. Tako pokrito kuhamo še 10 minut oz. dokler ni vsa moka poparjena.

Odlijemo vodo (ne čisto vse), vzamemo največjo kuhalnico, kar je premoremo, in mešamo, dokler se moka in krompir popolnoma ne zamešata ter postaneta lepljiva. Na koncu serviramo ter okrasimo s smetano in čebulo.

két tojás
drei dekagramme Zucker
Dvanaest dekagramov brašna
egyegyede liter tej
Rosinen

2 jajci
3 dag sladkorja
12 dag moka
 $\frac{1}{4}$ l mleka
rozine

Priprava šmorna:

Beljake ločimo in naredimo sneg. Ostale sestavine zmešamo in na koncu dodamo še sneg iz beljakov ter premešamo.

V ponvi stopimo maslo in nanj vlijemo maso, precej na debelo. Ko malo zakrkne, testo potresemo z rozinami, ki so bile namočene v rumu.

Ko je spodaj že lepo rjavo zapečeno, razrežemo na nekaj manjših delov in obrnemo, tudi če je zgoraj še malo tekoče.

Ko se popeče, ga z vilicami raztrgamo, vendar ne na drobno in še nekaj časa mešamo na ognju, da se lepo zapeče. Potresemo s sladkorjem in postrežemo.

PRILOGA 4

IME IGRE	PRIPOMOČKI	NAVODILA
VLEČENJE VRVI	Potrebovali bomo vrv in ruto, ki se bo zvezala na vrv.	Dve ekipi po pet tekmovalcev vlečeta vrvi, na kateri je na sredini zvezana ruta, ki določa sredino. Zmaga ekipa, ki potegne drugo ekipo čez črto. Vsaka ekipa bo tekmovala proti vsaki ekipi.
SKOKI V JUMBO VREČI	Potrebovali bomo jumbo vrečo, balo, okrog katere bodo skakali, in štoparico, s katero bomo merili čas.	Ekipa s štirimi tekmovalci skače v jumbo vreči do bale, okrog nje in nazaj. Ekipa z najboljšim časom zmaga. Če ekipa pade, se mora pobrati in igro nadaljevati.
ŽLICA IN BILICA	Potrebujemo 2 jajci, 2 žlici, balo, okrog katere bodo skakali, štoparico, s katero bomo merili čas, in vrvico, s katero bomo zvezali nogi dveh tekmovalcev.	Po dva tekmovalca iz vsake ekipe z zvezanimi nogami nosita jajce v žlici do bale, okrog nje in nazaj. Če jajce pade, je ena kazenska točka, če se jajce zlomi, je ekipa iz te igre izločena. Zmaga ekipa z najboljšim časom. Če pade jajce dvema ekipama in se zlomi, se upošteva tisti par, ki je prišel dlje.
MOKRE TALIGE	Potrebovali bomo samokolnico, eno vedro, polno vode in eno prazno vedro, štoparico, pladenj in pet kozarcev.	Tekmujeta dva tekmovalca iz vsake ekipe. En tekmovalec sedi v samokolnici in drži pladenj, drugi pa natoči kozarce z vodo. Potem potiska samokolnico z vodo do drugega vedra, kjer izpraznita kozarce v vedro. Zmaga ekipa, ki najhitreje napolni vedro do polovice.
MOKRE MAJČKE	Potrebovali bomo klop, na kateri bodo sedeli tekmovalci, štiri rute, ki si jih bodo tekmovalci zavezali preko oči, dve večji vedri z vodo, manjše vedro, v kateri si bodo podajali vodo nad glavo, štoparico, s katero bomo merili čas.	Tekmujejo štirje tekmovalci iz vsake ekipe. Vsi sedijo eden za drugim na klopi in imajo oči prevezane z ruto. Pred in za klopjo sta dve večji vedri, prva polna vode in zadnja prazna. Tekmovalec, ki sedi prvi, zraven večjega vedra dobi v roke manjše vedro, s katerim zajame vodo v večjem vedru, nato si preko glave tekmovalci podajajo vedro z vodo, ki jo zadnji tekmovalec izlije v škaf. Zmaga ekipa, ki pretoči več vode v eni minuti in pol.
SLEPI POTNIK	Šest stožcev, okoli katerih bo par moral hoditi, ruto, ki jo bo imel tekmovalec zvezana preko oči, in štoparico, s katero bomo merili čas.	Tekmujeta dva tekmovalca iz vsake ekipe (po možnosti en močnejši in en lažji). En tekmovalec s prevezanimi očmi stoji in drži noge drugega, drugi pa uporablja za hojo le roke in usmerja partnerja okoli stožcev. Zmaga par, ki opravi poligon v čim krajšem času. Če ne obideta enega stožca, dobita kazenske točke. Za en stožec je pet sekund pribitka.

PRILOGA 5

KRAJŠI ZAPIS O ŠTEVANU KÜZMIČU IN VPRAŠANJA NA TOČKAH

1. Števan Küzmič je bil rojen v Strukovcih leta 1723. Živel je v preprosti kmečki družini.

Kje so se zbirali verniki in molili?

- a) v gostilni
- b) v cerkvi
- c) v šolah

2. Števan Küzmič je študiral v Gjuru na Madžarskem, ker so ga v Sloveniji preganjali.

Na tem mestu se ljudje zbirajo še danes, se družijo, sprehajajo in preživljajo svoj prosti čas.

Kaj je ta kraj?

- a) park
- b) šola
- c) občina

3. Števan Küzmič je nadaljeval šolanje na bratislavskem protestantskem liceju in postal teolog, pisatelj, jezikoslovec in prevajalec.

Na tem mestu se je zgodila prva božja služba s krstom. V spomin na ta dogodek stoji danes tam

- a) muzej
- b) spomenik
- c) grad

4. V svojem življenju se je Števan Küzmič dvakrat poročil. Leta 1771 je prevedel Novo zavezo v prekmursko narečje.

Ta zgradba nas spominja na panonsko hišo in je namenjena učenju v naravi.

Glede na njen namen se imenuje

- a) panonska hiša
- b) eko vrt
- c) eko učilnica

5. Števan Küzmič je umrl leta 1779 na Madžarskem. Dan reformacije praznujemo 31. oktobra.

V Puconcih je po Števanu Küzmiču poimenovana tudi kulturna zgradba. Kako se imenuje?

- a) Dom Števana Küzmiča
- b) Muzej Števana Küzmiča
- c) Gledališče Števana Küzmiča

Legend

○ - Meeting place

×1 - First spot

× - Spot

VPRAŠANJA ZA KVIZ

1. Slovenci 31. oktobra obeležujemo rojstvo slovenskega knjižnega jezika. Ta praznik je prinesel prvo knjigo in s tem tudi knjižni jezik, pa tudi prvo omembo pojma Slovenec.

Kateri praznik praznujemo 31. oktobra?

- a) *Marijino vnebovzetje*
- b) *Dan reformacije*
- c) *Dan Števana Küzmiča*

2. Števan Küzmič, prekmurski protestantski pisatelj, je s svojimi deli veliko prispeval za prekmurski narod.

Katero delo je najpomembnejše delo Števana Küzmiča?

- a) *prevod Svetega pisma Nova Zaveza v prekmursko narečje*
- b) *Katekizem in Abecednik*
- c) *Prevod Svetega pisma v slovenski jezik*

3. Kje in kdaj se je rodil Števan Kuzmič?

- a) *leta 1732, v Puconcih*
- b) *leta 1723, v Strukovcih*
- c) *leta 1732, v Strukovcih*
- d) *leta 1723, v Puconcih*

4. Števan Küzmič je umrl leta 1779.

Kje je umrl?

- a) *v Sloveniji*
- b) *na Madžarskem*
- c) *v Avstriji*
- d) *na Hrvaškem*

5. Kaj je bil Števan Küzmič po poklicu?

- a) *duhovnik, teolog, odvetnik in zdravnik*
- b) *brez poklica*
- c) *teolog, prevajalec, pisatelj in jezikoslovec*
- d) *pisatelj, duhovnik, odvetnik*

6. Kolikokrat se je Števan Küzmič poročil?

- a) *ni bil poročen*
- b) *1-krat*
- c) *2-krat*

7. Zakaj je Števan Kuzmič odšel na Madžarsko?

- a) *Ker so se tja preselili njegovi starši.*
- b) *Ker so ga v Sloveniji preganjali.*
- c) *Ker se je tam šolal.*

8. Kje je Števan Küzmič študiral?

- a) *v Ljubljani*
- b) *na Dunaju*
- c) *v Gjuru*

9. Kje je nadaljeval šolanje?

- a) *Na bratislavskem protestantskem liceju.*
- b) *Ni nadaljeval šolanja.*
- c) *Na gjurujskem protestantskem liceju.*

10. V kakšni družini je živel?

- a) *Bili so bolj premožni, imeli so gostilno.*
- b) *Bili so revni, živeli so na kmetiji.*
- c) *Živeli so v mestu in bili povprečna družina.*

KRAJŠI ZAPIS O ŠTEVANU KÜZMIČU IN VPRAŠANJA NA TOČKAH V ANGLEŠKEM JEZIKU

1. *Štefan Kuzmič was born in Strukovci in 1723. He lived in a simple farm family.*

Where did the believers get together and pray?

- a) in a bar
- b) in a church
- c) in the school

2. *Števan Kuzmič studied in Gjur, Hungary, because he was prosecuted in Slovenia.*

The villagers still gather on this place, they go there to walk, spend their free time and hang out. What is that place?

- a) a park
- b) the school
- c) the community

3. *Števan Kuzmič continued his schooling on the Bratislavian protestant lyceum and became theologium, a writer, linguist and interpreter.*

On this place the first divine service with baptism was held. In memory they have made:

- a) a museum
- b) a mounument
- c) a castle

4. *In his life Števan got married twice. In 1771 he translated the The new covenant.*

This house reseblences an old Pannonian house and is dedicated to teaching in the nature. Because of it's service we named it?

- a) Panonnian house
- b) Eko garden
- c) Eko teaching room

5. *Kuzmič died in 1779 in Hungary. We celebrate The day of reformatin on 31. October.*

In Puconci, there's a cultural building named after Števan Kuzmič, it is called:

- a) Števan Kuzmič's home
- b) Števaa Kuzmič's museum
- c) The theater of Števan Kuzmič

Legend

- - Meeting place
- X1 - First spot
- X - Spot

VPRAŠANJA ZA KVIZ V ANGLEŠKEM JEZIKU

1. We Slovenians celebrate the day our literary language came out on 31. October. The holiday brought us our first book and with that our language and the frase "Slovenian" was used for the first time.

What holiday do we celebrate on 31. October?

- a) *The Assumption*
- b) *The day of reformation*
- c) *The Day of Števan Kuzmič*

2. Števan Kuzmič, protestant writer, has contributed a lot for Prekmurje nation.

What work of Štefan Kuzmič is the most important?

- a) *Translation of The bible of tne new covenant in Prekmurje dialekt*
- b) *Chatechismus*
- c) *The winter hours*

3. *Where and when was Štefan Kuzmič born?*

- a) *1732, in Puconci*
- b) *1723, in Strukovci*
- c) *1732, in Strukovci*
- d) *1723, in Puconci*

4. Števan Kuzmič died in 1779.

Where did he die?

- a) *In Slovenia*
- b) *In Hungary*
- c) *In Austria*
- d) *In Croatia*

5. What was Števan Kuzmič's occupation?

He was a:

- a) *Priest, theologist, lawyer and a doctor*
- b) *He hadn't got any occupation.*
- c) *Theologist, translator, a writer and a linguistic*
- d) *Writer, priest and a lawyer*

6. How many times was Kuzmič married?

- a) *He wasn't married*
- b) *1 time*
- c) *2 times*

7. Why did Števan left for Hungary?

- a) *Because his parents moved there*
- b) *Because he was prosecuted*
- c) *Because he went to school there*

8. Where did Kuzmič study?

- a) *In Ljubljana*
- b) *In Vienna*
- c) *In Gjur*

9. Where did he continue his studies?

- a) *On Bratislavian protestant lyceum*
- b) *He didn't continue his schooling*
- c) *On Gjur protestant lyceum*

10. In what kind of family did he live?

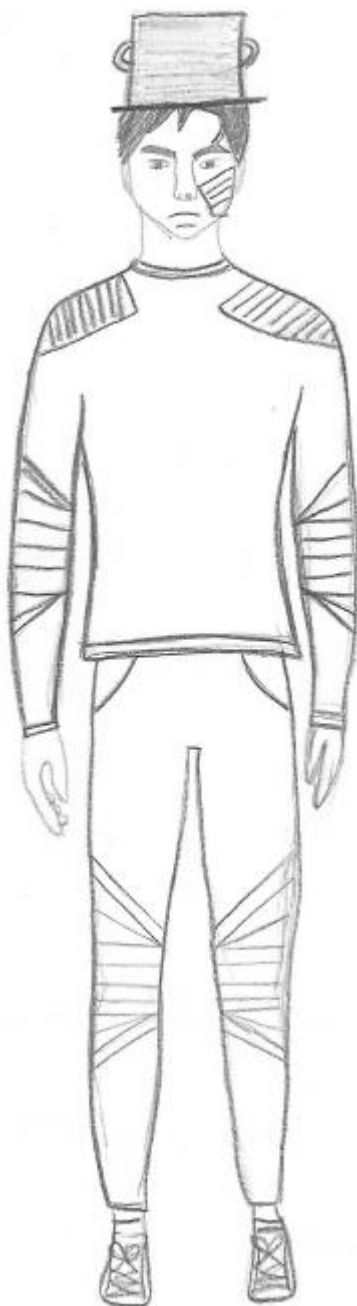
- a) *They were wealthy and owned a tavern*
- b) *They were poor, they lived on a farm*
- c) *They lived an average city life*

PRILOGA 6

V prilogi so predstavljene maskote Püconskega časovnega stroja ter pripomočki.

GLINKO

KOVINKO

ŠTEVAN KÜZMIČ

**ŠTEVAN KÜZMIČ
MED
RAZISKOVANJEM.**

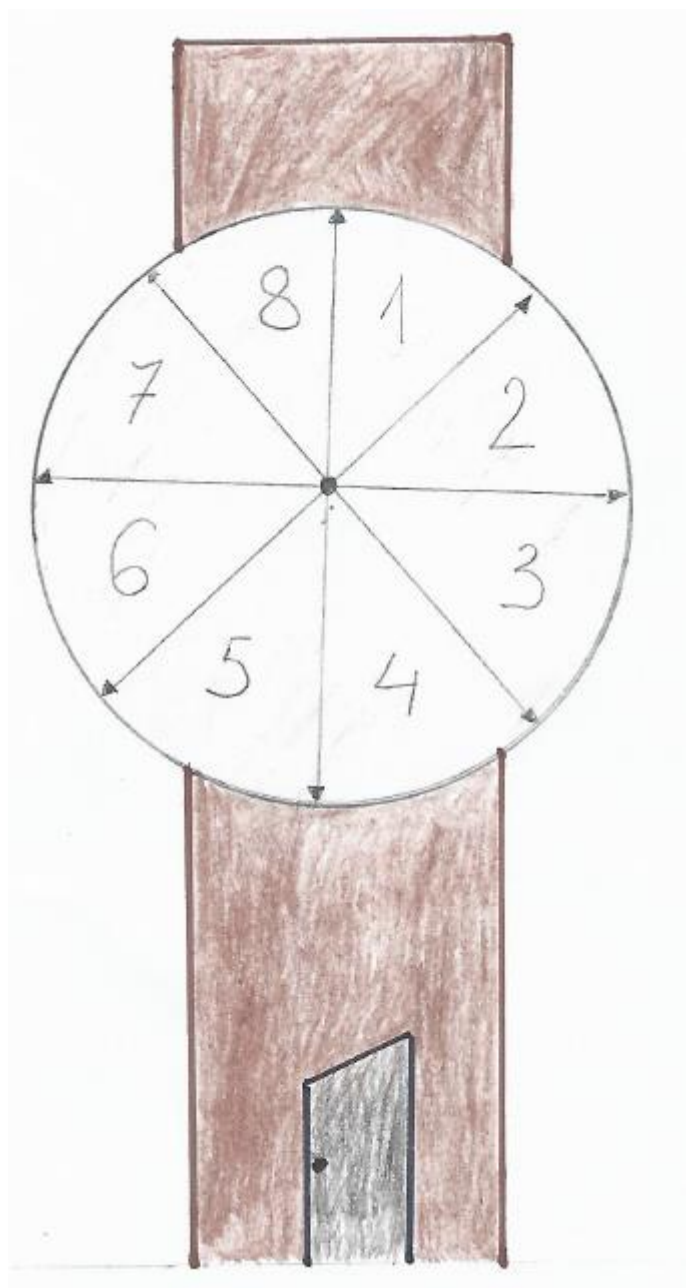
**KULINARKO MED
ISKANJEM
SESTAVIN ZA
KULINARIČNE
DOBROTE.**

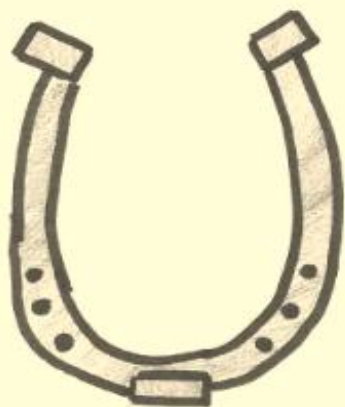
PRILOGA 7

PÜCONSKI ČASOVNI STROJ

PRILOGA 8

IZDELKI NA DELAVNICAH

PODKEV

PŪTRA

ZAPESTNICA

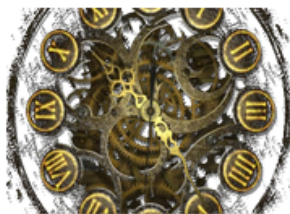

POSODICA ZA BOMBONE

PRILOGA 9

PÜCONSKI ČASOVNI STROJ

- ko se združijo
preteklost, sedanjost
in prihodnost

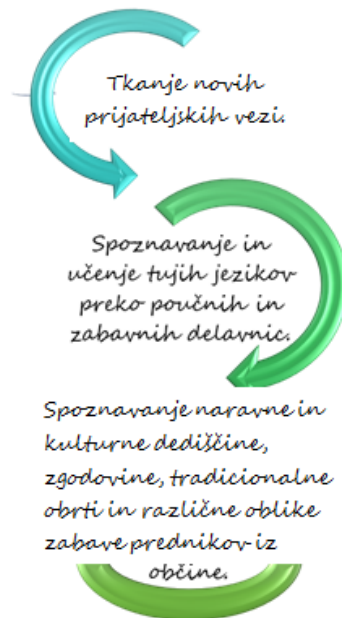

Puconci-Ljubljana: 184km
Puconci-Zagreb: 144 km
Puconci-Budimpešta: 289 km
Puconci-Dunaj: 218 km

"Püconski časovni stroj" je dvodnevni program, pri katerem bo Števan Küzmič s svojim časovnim strojem in s pomočjo turističnega podmladka učencem iz več držav približal naravne in kulturne danosti ter zgodovino, tradicionalne obrti in način druženja naših prednikov. Z aktivnostmi bo sedanjost združil s preteklostjo in prihodnostjo ter pri tem poskrbel za veliko zabave in novega znanja ter medsebojnega sodelovanja.

ZAKAJ SE UDELEŽITI PROGRAMA?

KDAJ?
Med 1. 7. 2017
in 15. 8. 2017.

KDO?
Otroci, stari med 10
in 14 let iz Avstrije,
Madžarske, Hrvaške
in Slovenije.

KJE?
V Puconcih in
Pečaroveci.

CENA?
20€

POTEK PROGRAMA:

- sprehod po okolici Puconcev,
- kulturni program,
- spoznavanje skozi igro,
- kuhanje,
- kovaštvo,
- vaške igre,
- kolesarjenje,
- lončarstvo,
- delavnica s Števanom Küzmičem,
- ogled predstave »Najdi se«.

PRIJAVNICA

IME IN PRIIMEK: .....

NASLOV: .....

POŠTA: .....

E-MAIL: .....

TEL ŠTEVILKA: .....

ŠTEVILO UDELEŽENCEV: .....

IMENA IN PRIIMKI UDELEŽENCEV: .....

ZDRAVSTVENE POSEBNOSTI: .....

Prijavnico pošljite na:
OSNOVNA ŠOLA PUCONCI
Puconci 178
9201 Puconci
Telefon +(386)2 545 96 00
<http://www.ospuconci.si>
e-mail: ospuconci@ospuconci.si

VABILO

NA POTOVANJE S PÜCONSKIM ČASOVNIM STROJEM

Dragi tabornik/tabornica!

Vabimo te na nepozabne počitnice, kjer ti bo prekmurski pisatelj Števan Kūzmič s svojim časovnim strojem približal

naravne in kulturne danosti ter zgodovino, tradicionalne obrti in način druženja naših prednikov. Na zabaven način boš lahko sodeloval/-a v raznih aktivnostih, kjer bo sedanost združena s preteklostjo in prihodnostjo.

Vljudno te vabimo, da se skupaj z osnovnošolci sosednjih držav udeležiš dvodnevne mednarodnega tabora, z željo pridobivanja novega znanja in mednarodnega sodelovanja.

Program izleta si lahko ogledate v priloženi zloženki.

Prijavite se lahko tako, da prijavnico pošljete na naslov: Osnovna šola Puconci, Puconci 178, 9201 Puconci ali pa prijavnico pošljete na elektronski naslov:

ospuconci@ospuconci.si

Veselimo se tvojega prihoda!

ZABAVNE AKTIVNOSTI

KO SE ZDRUŽUJO
PRETEKLOST,
SEDANOST IN
PRIHODNOST

